

Jugoslovan

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Rokopisov ne vračamo. — Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 2

Ljubljana, sobota, dne 3. januarja 1931

Leto II.

Fašistovska šola v službi propagande za vojno

Vsi učbeniki za ljudske šole so nabasani z agresivnim duhom - Šola ognjišče iredentistične propagande proti sosedom - Molitev za duce-ja - Čudna usoda Mussolinijevega dela o Janu Husu

Pariz, 2. januarja. p. »Le Temps« objavljajo dolgo poročilo o sedanjem intelektualnem življenju v fašistični Italiji. Med pokreti, ki se opažajo v Mussolinijevi Italiji, je posebno važna splošna smer sedanje šolske kulture in vzgoje. Fašistična šola je v tem pogledu taka, da mora obračati nase pozornost ostalih, predvsem sosednih evropskih narodov. Glavna posebnost vse nove fašistične šolske književnosti ni v tem, da je napisana vsa v duhu najskrajnejšega poveljevanja italijanstva, temveč tiči njena karakteristika v tem, da se zrcali v tej literaturi najdoslednejši agresivni in vojni duh fašizma.

V učbeniku za tretji razred osnovnih šol (str. 327) — piše »Le Temps« — se mladi, desetletni Italijani rotijo, naj se ohranijo zdrave na telesu in duhu, da bodo pripravljene, da se nekega dne, če bo zahtevala

veličina Italije, planijo k orožju in z ve-drim srcem umrejo za Italijo.

Vsa zgodovina se seveda razlaga v teh knjigah s stališča »fašističnih resnic«. V isti knjigi (str. 146) se polaga učitelju v usta trditev, da je edino italijanska armada odločila o usodi zadnje velike vojne. »Otroci — pravi učitelj — dobro si morate zapomniti in za vedno, da je ravno Italija z bitko pri Vittorio Veneto dobila vojno. Ponovite!« In ves razred ponovi v zboru: »Italija je dobila svetovno vojno z zmago pri Vittorio Veneto.«

V svojem zemljepisnem učbeniku berejo učenci IV. razreda (str. 227), da »je prebivalstvo Francije skoro vse francoske narodnosti; toda italijanske narodnosti je prebivalstvo departmana Nice, kajti to ozemlje je Italija odstopila Franciji kot kompenzacija za pomoč v vojni l. 1859. Prav tako je italijansko tudi prebivalstvo

Korsike.« Isti učni knjigi je dodan zemljevid severne Afrike, na katerem je označeno, »pripada k italijanski Libiji tudi Tibesti in Borku. Na strani 229. iste knjige stoji trditev, da »so Tunis oplodili Italijani.«

Zanimiva je končna molitev za »duceja«, ki se nahaja na str. 7. učbenika za peti razred in ki se glasi: »O Bog, podeljuješ vsakemu človeku pomoč v razmerju z njegovimi dolžnostmi, pomagaj z močjo Tvoje desnice Človeku, ki, pozvan po Tvoji previdnosti na krmilo naše dežele, hoče vzpostaviti njeno srečo, da bo dežela iskala in našla v Tebi uresničenje svoje usode. Amen.«

Med izvenšolskimi knjigami zaznamuje velik uspeh po vsej Italiji Mussolinijevo delo »Il mio diario di guerra« (Moj vojni dnevnik). Dasi pa ni ta knjiga nekaka novost več, ker je izšla že l. 1919, se pojav-

lja v vedno novih izdajah in ne manjka v nobeni knjigarni. Vse skrbijo poleg tega, da jo izložijo na najvidnejšem in najčvrstnejšem mestu svojih izložnih oken.

V nasprotju s tem razstavljanjem omejenega Mussolinijevega dela pa bi človek po vsej Italiji zastoj povpraševal po nekem drugem »ducejevem« delu iz prejšnjih časov. Ta spis je izšel v založbi Podrecca-Galantara in je posvečen Janu Husu kot poborniku in mučeniku svobodne misli. Mussolini poveljuje v tem svojem spisu Husa ter napada cerkev. Popolnoma zaman je — piše tu »duce« — zahtevati od zgodovinarjev rimske cerkve objektivno sodbo. Na drugem mestu govori o »pdkupljivosti vatikanske hierarhije« in imenuje sv. stolico lupa vaticana, lupu cruenta« (vaticanska volkulja, krvoločna volkulja).

Vedno težji položaj v Julijski Krajini

Nov velik proces proti Jugoslovanom se začne 15. t. m. v Rimu - Zaplemba »Jadranskega almanaha« - Vojaške priprave - Nove aretacije

Trst, 2. januarja. n. V ječi rimskega sodišča za zaščito države je še vedno mnogo Slovencev z Goriškega, ki čakajo, da pridejo pred sodišče. To bi imelo biti nadaljevanje tržaškega procesa. Obtožnica proti tem Goričanom dela velike preglavice fašističnemu vojaškemu sodišču in zato se ta proces vedno in vedno odlaga. Kakor smo sedaj doznali, se bo 15. januarja vendar začel tudi ta proces. Na čelu tožencev stoji dr. Štiligoj, odvetniški pripravnik iz Gorice, katerega brat je že konfiniran, in dijak Zorko Jelincič, katerega soproga z enoletnim detetom je konfinirana v Ponzii. Rimski proces bo monstre proces proti 60 obtožencem. Večini obtožencev se je posrečilo, da so ubežali v inozemstvo in nad temi bodo sodili »in contumaciam«.

Sušak, 2. januarja. k. V Gorici je izšel »Jadranski Almanah« za leta 1925.—1930

pod uredništvom dr. Bednařika, ki prinaša informativne članke o zgodovini, književnosti in umetnosti Slovencev pod fašizmom. Goriški prefekt je ta almanah zaplenil, in sicer zaradi članka o položaju slovenskih združenj v Julijski Krajini. Razen tega je uvedena preiskava proti uredniku dr. Bednařiku, ki je sicer rezervni častnik italijanske vojske. Vojaške oblasti ga obtožujejo, da je v popisu slovenskih knjig omenjal tudi nekatere baje protitalijanske knjige. Na vprašanje, katere knjige bi bile to, so odgovorili, da so to »Evangelij sv. Matevža« in »Spisi sv. Avguštinca«, Karabinerji iščejo že razširjene izvode Almanaha.

Pariz, 2. januarja. l. Lst »Le Soir« je objavil v svoji poslednji številki poročilo o težkem položaju političnih internancev, predvsem onih, ki so jugoslovanskega pokolenja. List pravi, da bi moral ves civi-

lizirani svet posvetiti svojo pažnjo nasilju fašistovskih oblasti napram njihovim razoroženim in zaprtim nasprotnikom.

Trst, 2. januarja. v. V poslednjem času gradijo v bližnji okolici Sežane novo vojaško letališče. Ker je teren zelo kamenit, so pričeli dovažati z vseh strani zemljo, da izravnajo prostor. Poleg letališča gradijo kakih 15 velikih poslopj. Iz smodnišnice Bazovici gradijo do tega novega letališča poseben železniški tir. Tudi pod Nanosom se je pričelo živahno delo. Vojaški tehnični oddelki gradijo tam vojaške vojne utrdbe.

V večjih mestih Julijske Krajine so zaprli v poslednjih dneh 15 mladih dijakov v povprečni starosti 16—19 let. V Trstu so aretirali inž. Antona Muho. Iz Julijske Krajine izganjajo jugoslovanske državljane. Italijanskim državljanom pa odrekajo potne liste za Jugoslavijo.

Angleško priznanje Nj. Vel. kralju

London, 2. januarja. AA. Novoletna številka časopisa »Near East« prinaša uvodni članek, ki razpravlja o razmerah v posameznih državah lanske leto. Med drugim pravi glede Jugoslavije: Kralj Aleksander izvaja reforme po določenem programu. Po zaslugi novega režima, ki je presegal politično neaktivnost, se je popravilo gospodarsko stanje, so se unificirali zakoni in uredile prilike v državi.

Agonija maršala Joffrea

Pariz, 2. januarja. AA. Danes opoldne je bil izdan bilten o stanju maršala Joffrea. Njegovo stanje je stacionarno. Ugledna oseba iz Joffrove okolice je izjavila, da agonija traja lahko še nekoliko ur.

Aretacija komunističnih propagandistov v Bolgariji

Sofija, 2. januarja. AA. Policija je aretirala na železniški postaji v Plovdivu komunističnega kurirja Panajocu Paskaleva. Pri sebi je imel več brošur in drugega komunističnega propagandnega materiala. Pri zaslišanju je imenoval več oseb, ki so bile tudi aretirane. Med njimi sta sofijska advokata Georgijev in Kostov. Kostov je bil svoj čas kandidat delavske stranke.

Smrt organizatorja atentata v cerkvi sv. Nedelje v Sofiji

Sofija, 2. januarja. AA. Listi poročajo, da je umrl v Berlinu bivši študent Abadžijev, organizator atentata v cerkvi sv. Nedelje. Abadžijev je bil za časa atentata študent sofijske svobodne univerze. Abadžijev je po atentatu iz Bolgarije v Rusijo. Boljševiki so ga za njegov čin nagradili z visokim položajem v Berlinu, kjer je živel pod krivim imenom. Njegovo telo je bilo upepeljeno.

Dr. Aljehin v Beogradu

Beograd, 2. januarja. l. Nocoj ob 19. uri je prispeel iz Pančeva v Beograd šahovski mojster dr. Aljehin. V pristanišču so ga sprejeli zastopniki beogradske šahovske zveze. Jutri si Aljehin ogleda mesto, v nedeljo pa odigra v prostorih hotela »Palace« simultanko. Radio-postaja bo poročala o rezultatih tega tekmovanja.

Benešev poset v Atenah

Praga, 2. januarja. n. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je sklenil, da bo meseca aprila posetil grško prestolnico. Ni izključeno, da poseti pri tej priliki tudi Ankaru.

Dr. Curtius ne bo predsednik zasedanja sveta DN

Berlin, 2. januarja. d. Angleški zunanji minister je na prošnjo nemškega zunanjega ministra doktorja Curtiusa, da bi z njim zamenjal predsedstvo v Društvo narodov, pritrdilno odgovoril. Nemčija je svoj predlog, kakor znano, utemeljevala s tem, da bo ena glavnih točk prihodnjega zasedanja Društva narodov nemška pritožba proti poljskim nasilnim aktom proti nemškim manjšinam. Nemški zunanji minister pa se hoče izogniti temu, da bi bil v Zenevi hkrati predsednik in tožnik.

Preiskava o bolgarski špijonažni aferi

Sofija, 2. januarja. AA. Po naročilu vojnega ministrstva vojno sodišče nadaljuje preiskavo v špijonažni aferi znanega železniškega uradnika Andrejeva. Cilj preiskave je ugotoviti, ali niso v špijonažni aferi sodelovali še drugi bolgarski častniki, posebno ubiti poročnik Marinopoljski in poročnik Aleksijev. Vojno sodišče je zaslišalo do zdaj okoli 120 prič. Večina častnikov pripada sofijski in čustendilski posadki. Preiskava bo trajala še dalj časa, ker je potrebno zaslišati še okoli 130 prič.

Proglasitev londonskega sporazuma v Ameriki

Washington, 2. januarja. AA. Predsednik Hoover je objavil proglas, ki uveljavlja londonsko pomorsko pogodbo glede omejitve in znižanja pomorskega oboroževanja.

Boji v Nikaragui

Newyork, 2. januarja. AA. Po hudem boju so ameriški mornarji odbili v gorovju Nikaragve upornike.

Poljska za sodelovanje in stabilizacijo miru

Novoletna izjava predsednika republike — »Sodelovanje narodov mogoče le na podlagi spoštovanja mirovnih pogodb«

Varšava, 2. januarja. AA. Pat poroča: O priliki prošave novega leta je diplomatski zbor posetil predsednika republike Mościckiego in mu čestital ter izrazil svoje želje. V imenu diplomatskega zbora je govoril dekan papeški nuncij msgr. Marmaggi. Med drugim je rekel, da se mora v atmosferi miru razvijati neupogljiva volja, da se na koncu koncev zavrzne vojna kot instrument državne politike in da se postavi v daljno preteklost ot sredstvo, ki naj velja za proketo. Brez varnosti in jamstva za mir ni moči delati pri pobijanju obeh velikih kriz,

ki tiščita svet, in sicer finančne in brezposelnostne krize.

Predsednik Mościcki je v svojem odgovoru poudaril med drugim, da Poljska jako cení mednarodno sodelovanje, ki mu je smoter ohraniti mir in stabilizacijo miru. Poljska je vedno pripravljena sodelovati pri tej nalogi. Toda to sodelovanje bi ostalo brez haska, če se ne bi spoštovale mirovne pogodbe in konvencije, ki regulirajo razmerje med narodi in ki so eno jamstvo za varnost in trajen mir.

Madjarska izdeluje vojni material za Italijo

Velika tovarna kmetijskih strojev v Csepelu spremenjena v tovarno vojnega materiala — Ponesrečena misija grofa Bethlena v Berlinu

Budimpešta, 2. januarja. n. Velika tovarna kmetijskih strojev Manfred Weiss v Csepelu se je te dni pretvorila v tovarno vojnega materiala. Ta tovarna je bila pred vojno največja madjarska tovarna za municijo. Po vojni se je izpremenila v tovarno kmetijskih strojev. Zadnji čas pa tovarna ni mogla vnovčiti velike nadprodukcije svojih kmetijskih strojev ne na Madjarskem, ne v inozemstvu. Najprikladnejši teren za prodajo teh strojev bi bil Balkan, ki bi lahko največ tega blaga kupil, todajta se je zaprl madjarskemu blagu in sicer zaradi madjarske zunanje politike. Tako se je tovarna nabajala že na robu poloma. S posredovanjem madjarske vlade pa je sedaj tovarna skleni-

la z italijansko vlado dogovor, da se bodo na njeno naročilo v tovarni izdelovali taki deli, ki jih Italija rabi za oborožitev svoje vojske. Tovarna je ravno danes začela z izdelovanjem tega blaga. Ni znano koliko je Italija naročila teh potrebščin, zdi se pa da mnogo, ker bo kampanja v tovarni trajala več mesecev.

Dalje se doznava, da je bil grof Bethlen v Berlinu kot Mussolinijev odposlanec pri nemški vladi. Nemška vlada pa je odklonila istop k bloku, ki ga je organiziral Mussolini med takozvanimi nezadovoljnimi državami. Nemčija zahteva to vlogo zase, zato je odklonila vsako posredovanje grofa Bethlena.

Gospodarski krizi

Glavni vzrok svetovne gospodarske krize je v nerazmerju med produkcijo in potrebami konsuma. Samo poljedelskih produktov je na svetu za 40 % več, kakor jih sploh more konsum potrebovati, pri čemer pa stare zaloge niso niti vpoštevane. Približno enako nerazmerje je tudi med množino industrijskih izdelkov in potrebami konsuma. Dočim se je prebivalstvo v letih 1913 do 1928 pomnožilo za 10 %, se je dvignila množina industrijske produkcije za 25 %. Zato mora biti tu preobilica blaga, ki ne najde kupca, zlasti še, ker so najboljdennejše države vsled državljanske vojne (ko Rusija in Kitaj) skoraj izločene iz konsumentskega kroga. Je pa še cela kopica drugih vzrokov, da je prišlo do svetovne gospodarske krize, ki bo takoj padla, kakor hitro bo nakopičeno blago našlo odjemalcev. To pa je mogoče doseči le na ta način, da se poveča kupna moč prebivalstva ali pa da se poceni blago.

Če bi bilo mogoče doseči, da dosežejo kmetijski pridelki večjo ceno, bi se takoj dvignila kupna moč vsega prebivalstva. Prav tako bi narasla kupna moč prebivalstva, če bi država in privatna podjetja povišala svojim uslužbencem plače. Vsled svetovne gospodarske krize pa je baš to čisto izključeno, ker rastejo plače le v dobi ugodne konjunktore, nikdar pa v dobi težke gospodarske krize.

Preostaja torej en sam lek, da se znižajo cene življenjskih in vseh potrebščin. Če javen ali privaten nameščenec nima denarja, da bi kupoval blago po visoki ceni, bi ga pa mogel kupovati po nižni. Blago bi tako vseeno našlo kupca in kriza bi se tako polagoma nehala. Znižanje cen zato ni le zahteva konsumenta, temveč tudi uvidnega producenta, ker drugače njegov izdelek sploh ne najde kupca.

Seveda pa je res, da je za producenta in še bolj za posredovalca silno neprijetna beseda o znižanju cen, ker mu vsako znižanje prinaša večjo ali manjšo izgubo na dobičku. Zlasti za posredovalca je dostikrat znižanje cen prava katastrofa, ker kako naj prodaja blago po nižji ceni, kakor ga je sam plačal, ne da bi pri tem tvegal obstoj lastnega podjetja. Pri tem pa je še največja težava v tem, da ni mogoče doseči tega, da bi se kar nakrat začelo splošno znižavanje cen. To bi se pa moralo doseči, ker le na ta način, bodo vsakomur, ki zniža svoje dohodke, znižani tudi njegovi izdatki. Če ostanejo trgovcu vsi izdatki neizpremenjeni, potem more izvršiti znižanje dohodkov le s tem, da omeji svoje osebne izdatke ali pa krije izgubo s svojimi prihranki, s svojo rezervno. Žalibog pa je malo ljudi, ki bi imeli za tako stvar dovolj rezerv in žalibog je še manj ljudi, ki bi hoteli omejiti svoje osebne izdatke.

Toda kljub vsem tem težavam bo vendar treba izvesti znižanje cen in če ni to mogoče izvesti takoj in povsodi, je pa treba uveljaviti in podpirati tendenco za znižanje cen. Vlada je s svojo božičnico poljedelcem že dala prvi primer, kako treba delati za znižanje cen. Znižala je carino na vino, znižala razne tarife, znižala carino, sedaj je treba, da temu njenemu primeru sledijo tudi drugi. Ne gre vendar, da bi znižanje trošarine pomenilo večji dobiček za nekatere posrednike, temveč znižanje mora biti v prvi vrsti v korist oremu, kateremu je namenjeno, namreč kmetovalcu in konsumentu in zato mora slediti znižanju trošarine tudi znižanje prodajne cene blagu.

Druga neobhodnost pa je, da mora vsak državljan omejiti svoje izdatke. Kakor se je konstatiralo na zadnji plenarni seji Zbornice za TOI, je dohodek vseh carinaric v banovini znatno narastel, kar je dokaz, da se je lani zopet več uvozilo tujega blaga. Velik del tega blaga bi mogli brez škode pogrešati in če bi to tudi storili, bi imeli danes težke milijone, ki jih nimamo. Če bi pa imeli te milijone, pa bi mogli marsikatero stvar, ki je danes ne moremo izvršiti, vsled česar imajo tudi ljudje manj zaslužka in je zato tudi moč konsumentov manjša. V dobi visoke konjunktore naj si že dovoljujejo ljudje vsak luksuz, ki ga zmorejo, v dobi gospodarske krize pa je to nedopustno, ker v taki dobi je treba skrbeti za to, da domač kapital ne uhaja brez potrebe v tujino.

Kupuj le domače blago, kupuj v tujini le to, česar doma nikakor ne moreš dobiti, mora biti geslo vsakega državljana in če bi se vsi po njem tudi ravnali, bi takoj bila silno omiljena naša gospodarska kriza.

Ni tako težko premagati pri nas gospo-

Odmevi Mussolinijevih novoletnih »poslanic«

Zmernejši ton fašističnega diktatorja — »Italija nima v načrtu nikakih blokov«

London, 2. januarja. n. Vsi listi komentirajo Mussolinijevo poslanico, ki jo je naslovil na ameriški narod. »Daily Herald« naglašaja, da se je Mussolini pomiril in da je realnost prisilila, da apelira na velikodušnost internacijonalnih finančnikov za hitro pomoč. Z namenom, da bi pojačal efekt svoje poslanice in da prepriča angleško javnost v svoji miroljubnosti, je Mussolini dementiral svoje govore, ki jih je imel pred nekaj meseci v Livornu, Milanu in Firenci. To je storil preko svojega prijatelja lorda Rothermerea, ki je v svojem listu »Daily Mail« objavil to značilno Mussolinijevo izjavo.

Napram Angležem pa Mussolini ni tako blag, kakor se je izkazal napram Američanom. Toda tudi angleško javnost skuša prepričati, da se bo zares lotil ostre kampanje za ohranitev miru v Evropi. Kakor kaže njegova izjava, ga strašno žalosti, da se Evropa neprestano oborožuje in da ga je naravnost strah pred mislijo na bodočo evropsko vojno. »Daily Mail« pravi dalje, da francoski narod sam po sebi ni agresiven, toda vojaška hegemonija, ki se je polastila Francije, spravlja v napetost ves evropski kontinent ter onemogočuje vsako razorožitev in revizijo mirovnih pogojev, ki sta potrebni, da se v Evropi povrne občutek varnosti. Moralne grehe in krivice, kakršne je pretrpela pohabljen Madjarska, je treba odpraviti. Italija ne stremi za tem, da bi ustvarila zaradi revizije mirovnih pogojev kak blok, pač pa grede njeni naporji za tem, da razčisti sedanji evropski položaj.

Rim, 2. januarja. n. Danes so objavili uradno poročilo o porasti italijanske vojne mornarice v letu 1930. V tem poročilu so navedene vse nove ladje in njih tonaže ter oprema. Končno je rečeno, da je italijanska vojna mornarica v letu 1930 porastla za 59.315 ton.

Rim, 2. januarja. AA. Italijansko časopisje obširno komentira Mussolinijevo novoletno poročilo Združenim državam ter naglašava veliko važnost tega dogodka.

»Messenger« izjavlja, da je Mussolini hotel s svojim govorom demantirati tendencijske vesti, ki so krožile o Italiji v inozemstvu ter pokazati odkritosrčno željo za mir. List končuje s pozivom, naj Združene države sodelujejo pri delu za obnovo Evrope, kakor so ji pomagale v svetovni vojni.

»Popolo di Roma« poudarja, da je Mussolini naglasil željo Italije, da se ohrani svetovni mir ter izvede razorožitev. List zaključuje, da so Združene države ter Italija pokazale svoje mirovne namene ter ponudile roko tudi drugim narodom za skupno delo za korist svetovnega pomena.

Pariz, 2. januarja. AA. Mussolinijev govor, ki ga je razširila rimska brezžična postaja na kratke valove v Združene države, je iznenadil francoske politične kroge. Francoski listi naglašajo, da zahteva Mussolinij revizijo mirovnih pogojev, ki naj po njegovem mnenju odpravi sedanje krivice. Listi očitajo Mussoliniju, da je obtožil Francijo, da je ona kriva sedanjih nestalnih političnih razmer v Evropi.

Tristo tisoč rudarjev odpuščenih v Porurju

Veliko vznemirjenje med delavstvom — Stavke brez naredbe strokovnih organizacij

Essen, 2. januarja. d. Ze na Silvestrovo so v Porurju odpovedali delo kakim 300.000 rudarjem. To je vzbudilo med rudniškim delavstvom veliko vznemirjenje. Prve posledice so se že danes čutile. Pri mnogih celih je davi pod pritiskom brezposelnih, ki so zasedli vrata rovov, prišlo do divjih stavk. Pri mnogih drugih celih pa je le del delavstva odšel v rove. V nekaterih rovih delo popolnoma počiva, kolikor se je do sedaj ugotovilo. Divja stavka se razteza na

kakih 20 jam v Porurju. Strokovne organizacije do sedaj niso izdale nobene parole. Tudi ni verjetno, da bi ta teden kaj sklenili, ker hočejo počakati še na nova pogajanja, ki se bodo začela 7. januarja. Današnje stavke pa kažejo, da strokovne organizacije in njih voditelji ne bodo imele lahkega stališča ter da bodo komunisti in drugi nezadovoljni elementi položaj močno izrabljali.

Opozicija proti grafu Bethlenu narašča

Ultimatum stranke malih gospodarjev

Budimpešta, 2. januarja. AA. MTI poroča, da je stranka malih gospodarjev, ki šteje 30 poslancev in ki je dozdaj podpirala vladu, imela včeraj sejo, na kateri je predsednik stranke prof. Janoš Zichy izjavil, da bo stranka zavzela eventualno proti vladi opozicijsko stališče, če bo vlada vztrajala na dosedanjem gospodarskem programu. Stranka zahteva, da vlada sprejme njen

zmerni in realni gospodarski program. Stranka bo delala za državo, če bo to potrebno, tudi v opoziciji.

Budimpešta, 2. januarja. AA. Minister za socialno politiko Ernst je izjavil, da je situacija res teška, da pa vlada dela z vsemi silami za olajšanje krize in rešitev gospodarskih problemov.

Delo londonske konference »okrogle mize«

Glavna težkoča je še vedno spor med Hinduji in Mohamedanci

London, 2. januarja. AA. Snoči se je vršila važna seja manjšinskega pododbora indijske konference. Glavna težkoča na indijski konferenci je spor med muslimani in hinduji. Muslimani zahtevajo posebne volilne okraje, dočim so hinduji za enotne volilne okraje.

Sir Himatlar Satalvad je pozval obe stranki, naj se pomirita v korist celokupne Indije.

Govornik je nadalje zahteval, naj se zakonitim potom določijo prava ver in verskega pouka. Govornik je nadalje poudaril, da vidijo muslimani svojo rešitev edino v ločenih volilnih okrajih.

Namen konference je, da najde ustavno obliko, ki bo zadovoljila vse. Govornik je nadalje izrazil mnenje, da bi skupna volilna okrožja najbolje izgradila enoten indij-

ski narod. V tem primeru iz pripravljen priznati muslimanom pravico, da se jim zagotovi v prihodnji indijski zbornici primeren število poslanskih mest.

Če pa bodo muslimani vztrajali pri ločenih volilnih okrajih, ne preostaja drugega, kot da se jim to tudi prizna.

Ministrski predsednik MacDonald, ki je predsedoval seji, je pozval delegate, naj poravnajo svoje medsebojne spore.

Glede manjšinske zaščite je MacDonald dejal, da se ni vredno prepirati o tej zadevi, ker bo to vprašanje že itak uredil angleški parlament. Nadalje je pozval delegate, naj se o tem vprašanju sporazumejo pred prihodnjo sejo pododbora.

Kakor poročajo, se počuti Aga Khan, ki leži bolan v Parizu, bolje in bo dospel v London pred prihodnjo sejo.

Gibanje brezposelnosti v novembru 1930

Ob koncu omenjenega meseca je bilo v Jugoslaviji 7219 oseb brez dela

Beograd, 2. januarja. AA. Iz prošlega meseca je ostalo prijavljenih nezaposlenih delavcev 4.887 in 1.722 žensk, skupno 6.609. V novembru se je na novo prijavilo za delo 8404 moških in 1688 žensk, skupno 10.292.

Ponudb dela je ostalo iz prejšnjega meseca za 752 moških in 217 žensk, skupno 969. Ponudb dela je bilo v novembru 2522 moških in 1092 žensk, skupno 3414. Izvršenih posredovanj je bilo za 1982 moških in 919 žensk, skupno 2901.

V toku novembra je bilo zaposlenih 5816 moških in 955 žensk, skupno 6751.

Na koncu meseca je ostalo brezposelnih 5693 moških in 1526 žensk, skupaj 7219.

Razmerje med številom prijavljenih delavcev in ponudbo dela je bilo 25-92 %. Razmerje med prijavljenim številom delavcev in izvršenim posredovanjem je bilo 17-16 %. Razmerje med ponudbo in izvršenim posredovanjem je bilo 66-23 %.

Izdatih podpor je bilo 16.567-75 Din, v materijalu 22.345 Din, cenejših vozniških listov izdatih 4538 komadov v vrednosti 256.347-60 Din.

Novi komandant dravske divizije

Ljubljana, 2. januarja. Nocoj ob 20. z brzovlakom je prispel v Ljubljano novi komandant dravske divizije general g. Bogoljub Ilić. Na kolodvoru so ga med drugimi prisrčno sprejeli komandant mesta general g. Dragomir Popović, načelnik štaba polkovnik g. Todor Miličević in podpolkovnik g. Sokolović ter adjutant 40. pešpolka kapetan g. Živojin Stanojević.

G. general Bogoljub Ilić je eden najuglednejših generalov naše vojske, ki je bil ves čas vojne za naše osvobojenje in ujedinjenje na frontah. Rodil se je 1881 v Požarevcu, l. 1900 je kot podporočnik iz nižje vojne akademije, višjo vojno akademijo pa je dovršil 1905 in je 1910 stopil v pripravo za generalštab. Balkanske vojske se je udeležil pri štabu III. armije. Po stranišnji poti preko Albanije je sodeloval v bitki za osvojitve Lješa ob Jadranskem morju. V Albaniji je ostal do l. 1913 potem pa kot načelnik dobrovoljskega odreda sodeloval v srbsko-bolgarski vojni, l. 1914 pa je prišel v generalni štab ter postal pomočnik-načelnika generalnega štaba kosovske armijske oblasti. V svetovni vojni se je udeležil najtežjih bitk. Ko je po najhujših borbah g. Ilić prišel na Krf, je postal načelnik štaba konjeniške divizije in je sodeloval l. 1916 s to divizijo v bitkah pri Bitolju, konec istega leta pa je postal načelnik štaba vardarske divizije, ki se je pozneje spremenila v jugoslovensko divizijo. Ta divizija se je izkazala v mnogih hudih bitkah, ker so bili njeni člani od prvega do zadnjega prežeti velike jugoslovenske ideje. Konec l. 1919 je bil štab jugoslovenske divizije premeščen na Cetinje, kjer je formalno zetsko divizijsko oblast. Iz Cetinja je bil premeščen g. Ilić za pomočnika načelnika štaba patške divizijske oblasti v Subotici, 1921 za pomočnika načelnika štaba II. armijske oblasti v Sarajevo, potem pa v Skoplje za načelnika štaba armijske oblasti. Leta 1923 je bil komandant 21. pešpolka češkoslovaškega, potem načelnik štaba armijske oblasti v Novem Sadu, l. 1924 je bil poslan na Češkoslovaško, kjer je ostal 7 mesecev. Ko se je vrnil, je bil najprej dodeljen generalnemu štabu, potem je postal načelnik štaba novoformirane armijske oblasti v Nišu, 1928 pa je prišel v Zagreb kot komandant I. konjeniške divizije. V Zagrebu je bil nedavno imenovan za komandanta zetske divizijske oblasti, a še preden je nastopil to mesto, je postal komandant dravske divizije. Ze od leta 1923 deluje tudi kot član komisije za ureditev obmejnih vprašanj z Bolgarijo.

Novi komandant dravske divizije pozna že 9 let vsak košček Slovenije. Do Slovenije in njenih prebivalcev ima g. general velike simpatije, prav tako pa je tudi Dravska banovina vesela novega komandanta svoje divizije. Gospod general je deloval še povsod uspešno in plodonosno, njegova gospa soproga pa je znana delavka na kulturnem polju in je posebno vneto delovala v Zagrebu v vseh ženskih in humanitarnih organizacijah. Da bo sodelovanje novega komandanta dravske divizije uspešno, je pri njegovih vsestranskih vrlinah in sposobnostih gotovo, želimo pa tudi iz srca, da bi bil med nami srečen in zadovoljen.

Ministrski sklep o davku na žganje

Beograd, 2. januarja. AA. Na podlagi čl. 68. zakona o državnih trošarinah je minister za finance izdal sklep, da se naj smatrajo kot žganje po predpisih o trošarinah samo destilati sadja, vina, grozdja in tropin, pri katerih se proizvaja največ 60 odstotkov alkohola. Destilati z večjo stopnjo alkohola morajo plačati državno trošarino kot spiriti, ki se proizvajajo v industrijskih tvornicah spirita.

Gornji sklep je oddelek za davke ministrstva financ poslal finančnim direktorjem, da ga organi finančne kontrole hitro prouče.

Državni dohodki od trošarine in taks

Beograd, 2. januarja. l. Po poročilu, ki ga je izdalo finančno ministrstvo, so znašali državni dohodki na trošarinah in taksah v mesecu novembru preteklega leta 77.924.000 Din. Po državnem proračunu je bilo teh dohodkov predvidenih 75.250.000 Din. V resnici so dohodki prekorčili v proračunu določeno vsoto za 2.674.000 Din. Splošnih taks se je v mesecu novembru nabralo v državni blagajni za 73.672.000 Din, vozarskih taks pa za 26.666.000 Din, skupno 99.339.000 Din. Ob istem času lanskega leta je bilo teh dohodkov 86.516.000 Din. Letos torej za 10.822.000 Din več. Dohodki taks v prvih osmih mesecih proračunskega leta 1930-31. so znašali 611.411.000 Din, v istem času prejšnjega leta pa 624.603.000 Din.

Sprememba določb o neposrednih davkih

Beograd, 2. januarja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za finance in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in podpisal zakon o izpremembi § 29. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 2. januarja. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Spremenljivo, od časa do časa razjasnitev, južno vreme v nižjih legah bo trajalo še naprej.

Vremensko poročilo JZSS po stanju 2. jan. 1931. Bohinj oblačno, 55 cm snega, za nedeljo kaže sijajno; Pohorje 70 cm snega, smuka povsod ugodna.

Imenovan e novih sreskih cestnih odborov

Kamnik:
Kratnar Franc, višji davčni upravitelj v p. župan, Kamnik, načelnik; **Gams Franc,** pos. v Mekinjah pri Kamniku, načelnikov namestnik; **odborniki:** Cerar Anton, pos. in župan, Moravče; **Kosec Alojzij,** pos. Vujsko pri Vodichah; **Mejač Andrej,** trgovec in župan, Kaplja vas; **Lipar Peter,** gostilničar in župan, Mengeš; **Turk Matej,** pos. in občinski svetovalec, Domzale; **Cerer Anton,** pos. in gostilničar, Kamnik; **Hribovšek Zdravko,** pos. in strojar, Motnik; **Poznič Jože,** pos. Gradišče; **Detela Ivo,** posestnik, trgovec in župan v Dobu; **Breznik Lovrene,** pos. v Rafolečah.

Kočevje:
Kostanjevec Maks, župan v Kočevju, načelnik; **Rom I.,** trgovec v Kočevju, prvi načelnikov namestnik; **Arko Ivan** mlajši, trgovec v Ribnici, drugi načelnikov namestnik; **Hočvar Ivan,** pos. in župan, Velike Lašče, tretji načelnikov namestnik; **odborniki:** Adamič Anton, pos.; **Videm; Ahač Jože,** pos. in župan v Turjaku; **Lovrenič Anton,** posestnik in trgovec, Sodražica; **Hönigman Karol,** pos., Dolenja vas; **Rus Ivan,** industrijalec, Hrib v občini Loški potok; **Ganslmayer Robert,** davčni uradnik v pokojju, Kočevje; **Jakličič Jože,** posestnik in župan v občini Zeljane; **Zagar Andrej,** posestnik in trgovec, Banja Loka; **Vardjan Josip,** ml., pos., Skrilj v občini Mozelj; **Zdravič Fran,** posestnik in župan občine Livold; **Plut Jože,** pos. in župan Mala gora; **Vidmar Ivan,** pos., Mlačka v občini Koče.

Novo mesto:
Dr. Režek Josip, odvetnik in župan, Novo mesto, prvi načelnikov namestnik; **Zupančič Josip,** posestnik in župan v občini Trebnje, tretji načelnikov namestnik; **odborniki:** Matko Josip, posestnik, Gotna vas; **Novljan Ludovik,** posestnik Mirna peč; **Travnik Franc,** posestnik in župan v občini Dvor; **Horvat Ivan,** posestnik in župan, Zagradec; **Zagore Martin,** posestnik in župan v občini Orehovica; **Matzelle Ivan,** posestnik in župan v občini Čermošnjica; **Kopore Franc,** trgovec in župan v občini Dobeniče; **Pečjak Adolf,** trgovec in župan v občini Toplice; **Saje Alojzij,** posestnik in župan v občini Velika Loka; **Šali Alojzij,** posestnik in župan v občini Prečna; **Vehovec Ivan,** posestnik in bivši cestni načelnik v Žužemberku; **Bevc Franc,** pos. in župan v občini Št. Peter.

Laško:
Dr. Roš Franc, odvetnik in župan v Laškem, načelnik; **Topole Martin,** pos. in župan, Jagoče pri Laškem, načelnikov namestnik; **odborniki:** Paulin Vanko, trgovec v Trbovljah; **Vodušek Gustav,** šolski ravnatelj v pokojju in župan, Trbovlje; **Briatelj Franc,** posestnik, Gabersko, občina Trbovlje; **Roš Ferdo,** pos. v Hrastniku, občina Trbovlje; **Dolinšek Avgust,** posestnik in čevljarški mojster, Brnica pri Hrastniku; **Šmid Alojzij,** Jurklošter; **Kovač Peter,** posestnik in župan, Loka pri Zidanem mostu; **Bobovecki Anton,** pos. v Jurkloštru; **Jančič Ludvik,** pos. in gostilničar v občini Sv. Krištof; **Osolin Josip,** trgovec v Laškem.

Celje:
Dr. Goričan Alojzij, odvetnik in župan v Celju, načelnik; **Mihelič Alojzij,** pos. na Bregu in župan, prvi načelnikov namestnik; **Plavšak Ludvik,** pos. Sv. Jurij ob Taboru, drugi načelnikov namestnik; **odborniki:** ing. **Pristovšek Blaž,** mestni inženjer v Celju; **Košena Karel,** posestnik in gostilničar, Vranksko; **ing. Krule Ivo,** obratovodja cinkarne v Gaberju pri Celju; **Sodin Franc,** pos. v občini Teharje; **Drofenik Josip,** posestnik v Sv. Juriju; **Samec Valentin,** pos. v občini Škofja vas; **Srebrotnjak Ivan,** pos. in trgovec, Sv. Peter v Svaski dolini; **Jelovšek Stanko,** pos. in župan v Petrovčah; **Zagar Pavel,** kanonik in dekan v Novi cerkvi; **Sadnik**

Julij, prokurist tkalnice v Preboldu; **Cukala Maks,** pos. v Ojstriški vasi; **Plaskan Franc,** veleposestnik v Orli vasi; **Ondlađić Josip,** župan, Braslovče-Poljče.

Brežice:
Supan Ignacij, pos. in župan občine Brežice, načelnik; **Volčanšek Ivan,** pos. in hotelir v Brezini, prvi načelnikov namestnik; **Cimperšek Karel,** pos. in trgovec, Sevnica, drugi načelnikov namestnik; **odborniki:** **Janežič Josip,** star., veleposestnik v Stari vasi; **Pleterski Gregor,** pos. in župan v Vidmu; **Pintarič Franc,** pos. in župan, Rigonce; **Hotko Mihael,** pos. in župan Jereslavci; **Urek Ivan,** pos. in župan, Globoko; **Trupej Franc,** pos. in župan, Smarje; **Božičnik Anton,** pos. in župan, Veliki kamen; **Vranetič, Rajhenburg;** **Senica Fran,** pos. in župan, Ternovec.

Ptuj:
Brenič Miha, gostilničar in župan v Ptuj, načelnik; **dr. Salamun Fran,** odv. in pos. v Ludvik, pos. v Ormožu, drugi načelnikov namestnik; **odborniki:** **Vršič Ivan,** banski svetnik in župan v Sv. Marku; **Korenjak Anton,** posestnik pri Sv. Barbari v Haložah; **Kubricht Karel,** tovarnar v Majšpergu; **Vuk Stefan,** pos. in župan, Cirkovci; **Peče Ivan,** pos. in župan, Ptujška gora; **Ranfel Franc,** pos. in župan v Gajevcih; **Kovaček Anton,** pos. v Jančevlu; **Belec Franc,** pos. v Vintarovcih; **Janžekovič Alojzij,** pos. v Sterjancih; **Skrlec Ivan,** pos. in poštár v pokojju, Sv. Tomaž; **Kočevar Fran,** pos. in trgovec v Središču; **Petovar Lovro,** veleposestnik in trgovec v Ivanjovcih.

Murska Sobota:
Benko Josip, župan v Murski Soboti, načelnik; **Koder Anton,** notar in pos. v Murski Soboti, načelnikov namestnik; **odborniki:** Svetko Ludvik, odv. uradnik in hišni posestnik, Murska Sobota; **Kočan Matija,** pos. in župan v Skakovcih; **Slavič Stefan,** pos. v Martjancih; **Kuhar Anton,** pos. in župan v Tešanovcih; **Čaršador, mlinar in pos. v Dankovcih;** **Šmодиč Josip,** pos. v Gornjih Petrovcih; **Kovač Josip,** pos. in župan v Prosenjakovcih; **Partek Janez,** pos. in župan v Kuzmi; **Maršič Fran,** pos. in krčmar v Gornji Lendavi; **Kerčmar Aleksander,** pos. in župan v Adrijancih; **Zižko Janez,** pos. in krčmar v Šalovcih; **Kodila Ivan,** upravitelj veleposestva v Tišini; **Celee Ferdinand,** pos. v Rakičanih; **Küčan Peter,** pos. v Križevcih.

Reorganizacija okrajnega cestnega odbora v Mariboru in okolici.
 Od 1. t. m. dalje obsega novi cestni okrajni odbor mariborski dosedanje okraje Maribor, Sv. Lenart in Slovenska Bistrica. Načelnik okrajnega cestnega odbora je mariborski župan **dr. A. Juvan.** Namestniki načelnika so: 1. **Franjo Zebot,** dosednji načelnik; 2. **dr. Milan Gorišek,** župan pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah; 3. **Srečko Robič,** župan v Limbušu; 4. **dr. Josip Pušnik,** odvetnik in posestnik v Slov. Bistrici. Člani odbora pa so: **Franjo Lorber,** posestnik, **Ivan Muršak,** posestnik v Spodnji Volčini, **Ivan Serbinek,** banski svetnik v Vrtača, **Ivan Janžekovič,** posestnik v Košakih, **Alojz Šiker,** župan pri Sv. Marjeti, **Janko Kostanjšek,** posestnik in trgovec pri Sv. Marijeti pri Vurbergu, **Anton Šuman,** posestnik v Voktu, **Dragotin Roglič in Ferdo Pinter,** trgovca v Mariboru, **Ivan Kirbiš,** posestnik v Prepoljah, **Simon Prešeren,** župan v Poljčanah, **Josip Rajšp,** posestnik v Spodnji Polskavi, **Jakob Florjančič,** župan pri Sv. Miklavžu, in **Viktor Glaser,** posestnik v Smolniku.

(Nadaljevanje jutri.)

Razširjajte Jugoslovana!

čeva kot Angela Didier. Prepričevala je kot igralka in ugajala kot dobra pevka. Subreta gdč. **Elza Barbičeva** je z Julietto Vermontovo znova pokazala svoj prirodni oderski talent, le glasovno je zaenkrat še šibka in v igri še ne obvlada popolnoma pevske dihalne tehnike, zato se upeha. **G. Harastović** je v ulogi slikarja razvijal svojo komiko in si z njo pomagat tudi kot pevec. Dobro je rešil pevsko in igralško g. **Pavle Kovič** vlogo **Pelégrina**, dočim sta bila diplomat **Pavlovič g. Rasbergerja** in notar **Mentikova g. Tovornika Šibkejša**. Močno kreacijo je ustvarila naposled g. **Zakrajškova** kot grofica Kokozova. Ostale male vloge so bile v skladu s celoto. Obisk pri premieri je pokazal, da Grof Luksenburški tudi lahko še vleče.

R. R. Veseloigra >Prostozidarje< si je v Sentsjacobu že s prvo predstavo pridobila uspeh ali pravzaprav Sentsjacobčani so spet enkrat stopili pred publiko s srednjim delom in pokazali, da v njihovih rokah iz malega raste veliko. Nemške stvari niso mogli presaditi k nam snovno, kar pa ni nikogar motilo. Pozornost je budila črta, ki jo je določil režiser g. **Grnidovec**. Igralci so ga izdatno podprli. Z dobro igro so združili ves svoj občinski humor in izkoristili oderske učinkovitosti skoraj do najvišje mere, marsikaj pa so dali iz svojega posamezniki, predvsem oni v glavnih vlogah.

Težo dejanja je nosil g. **Lavrenič** kot Franc in Francka. Publika mu je hvaležno ploskala in sprejemala tudi posamezne scene z bučnim smehom, ki je deloma celo preglušil akterje. Vsi igralci so sprejeli sebi primerne vloge, največje poleg g. **Lovriča** gg. **Škerlj, Košak** in **ge. Bučarjeva** pa **Gorjupova**; ostalo so sijajno opravili gdčne **Koščakova, Pirčeva, Kramarjeva, Horvatova, Barbara** gdčne **Gorjupove** je

450 porodov več ko lani

Banovinska ženska bolnica v l. 1930 — Izreden porast števila porodov — Omejitve pri sprejemanju novih porodnic

Ljubljana, 1. januarja 1930.
 V preteklem letu je oskrbovala ženska bolnica v Ljubljani 3297 novospjelih odraslih in 1670 živih novorojenčkov skupno torej 4967 ljudi. Število porodov se je dvignilo izredno visoko. Dočim je rodilo v letu 1928 v bolnici 1353 žen in leta 1929 celo nekaj manj, namreč 1268, jih je rodilo v preteklem letu 1718, torej za 450 več kot lansko leto in 365 več kot predlansko leto.

Od porodnic je umrlo 8, tako da znaša porodna umrljivost 0,48%, noseči sta umrli dve, skupno je torej zahtevalo materinstvo 0,58% življenja.
 Ogrozmemu številu porodov je mogla bolnica zadostovati le tako, da se je skrhilo število postelj za druge (ginekološke) bolnice, in pa tako, da so se otročnice odpuščale v domačo oskrbo že osmi dan po porodu. Na ta način je ravnanje vedno lahko naredilo prostora za nove

porodnice. Pričakovati je, da bo prihodnje leto naval porodnic še večji. Tedaj pa ti ukropi ne bodo zadostovali in nastopila bo nevarnost, da se vsled prenapolnjenja higienske razmera bolnice poslabšajo in da se v zavodu ustvari milje, ki bo pospeševal poročniške infekcije, največje sovražnice mladih mater.

Da se prepreči vsako prenapolnjenje, bo porodnišnica sprejemala v bodočem letu strogo po pravilniku samo toliko porodnic, kolikor bo na razpolago prostora. Noseče žene se bodo sprejemale le, ako bodo težko bolne. To naj upoštevajo zlasti porodnice z dežele, da ne bodo zastoj hodile v Ljubljano. Zdravniki in babice naj bi svetovali porod v bolnici samo onim nosečim, ki imajo kako nepravilnost ali pa, ki iz socialnih higienskih razlogov absolutno ne morejo roditi doma. Ginekološki oddelek bo mogel sprejemati samo one bolnice, ki so namenjene za operacijo.

Mejnik preprečil na Silvestrovo veliko nesrečo

Malo je manjkalo, da ni strmoglavil rdeči vrhniški avtobus 10 metrov globoko

Vrhnika, 2. januarja.
 Vrhniške avtobuse je preganjala v preteklem letu, ki tudi za večino ljudi ni bilo bogve kako srečno, zla usoda. Vsem je še v spominu strašna nesreča, ki se je pripetila pri Vrhniški avtobusu pred tedni, ko je zadel v vlak, se vnel in zahteval težke žrtve. Na Silvestrovo pa je le naključje preprečilo težko nesrečo vrhniškega avtobusa. Zgodilo se je takole:
 Rdeči avtobus je vozil iz Vrhlike proti

Logatcu. Ze nad Vrhniko z znanih serpentinah, ki vodijo proti Logatcu, je zadel avtobus v mejnik ob cesti, in sicer pri Trevenu. Sreča v nesreči je bila ta, da mejnik ni odletel, sicer bi se avtobus zvrnil v 10 m globoko dolino pod cesto.

Avtobusu se je pri tem karambolu zlomilo samo prednje pero, druge škode ni bilo. Želimo mu, da bi imel v novem letu več sreče!

Zaključna seja mestnega občinskega sveta v Kranju

V torek 30. decembra se je vršila zaključna občinska seja. Otvoril jo je župan g. **Ciril Pirč** in ugotovil sklepčnost.

Dnevni red se je bil sledeč:
 1. Čitanje zapisnika zadnje seje občinskega sveta.
 2. Naznanila županstvu:
 a) Predstojništvo župne nadorbine v Kranju prosi, da bi smelo prodati še ono parcelo in porabiti izkupiček ter preostanek od prodaje dveh parcel za popravilo župnišča in drugih nadarbinskih poslopj, zlasti pa za zgradbo nove stanovanjske hiše »na farovski lokit.
 b) Predložitev načrta in skice nove osnovne in meščanske šole. Načrt je poslal sreskemu načelnstvu v Kranju tehnični oddelek banske uprave in ga je izvršil g. ing. **Navinšek.**
 3. Poročilo finančnega odseka.

a) Odobritev dražbenega postopanja pri občinskih dohodkih za l. 1931. Letos se je dobilo pri dražbi 53.000 Din, t. j. 4600 Din manj kakor lani. To je razumljivo, ker letos ni deželnih priidelov in lesa.
 b) Odstop občinskega sveta »pri Tularju«
Zabret in Co. Imenovani tvrdki se dovoli preložitve pešpoti na Šmarjetno goro pod pogojem, da tvrdka odstopi občini prostore za 5 m široko cesto, ki bi peljala k novi stanovanjski koloniji pod Šmarjetno goro. Zaenkrat se bo zgradila samo 2 m široka pot. Razen tega se isti tvrdki proda nekaj občinskega sveta »pri Tularju«
 po 5 Din za m².

4. Poročilo stavbenega odseka.
 a) Prošnja Franca Škofica za odobritev parcelarnega načrta »pri Prevaljah«. Parceliranje se ne dovoli, ker je preveč samovoljno napravljeno, zlasti na polju.
 b) Občinsko starešinstvo naj stopi v stike z merodajnimi faktorji, da se razširi in preuredi regulacijski načrt pri gradbi novih poslopj.

5. Poročilo policijskega odseka. Ivanu Ulepiču se ne dovoli sprejem v domovinsko zvezo občine

Kranj, ker se ni izpolnil roka 10 let. Sprejem se pa dovoli Neži Tomazič, Francetu Pristavcu in Minki Blaznik.

Na ustanovni sestanek »Kmetške prosvete«!

Vabimo v Novo mesto v nedeljo 4. januarja 1931 na ustanovni sestanek pododbora Zveze društev kmetijskih fantov in deklet ter pododbora Kmetške prosvete. Zbor bo v prostorih g. **Windischerja** v Kandiji po prihodu ljubljanskega dopoldanskega vlaka okrog 10. ure. Govorili bodo: gg. **Ivan Pucelj** (o državni šolski politiki), **dr. Riko Fux** (o ustanavljanju kmetijskih šolskih čet), **dr. Janže Novak** (o programu Kmetške prosvete), **Milan Mravlje** (o prosvetnem delu v mladinskih društvi). Potem so na dnevnem redu volitve v obo pododbora in služajnosti.

Ustanovitev teh pododborov v Novem mestu pomeni zelo važen korak naprej, kar se tiče kmetškega ppokreta na Dolenjskem. Zato se tega sestanka udeležite gotovo vsi, ki vam je na sreu gospodarski in kulturni napredek naše vasi na Dolenjskem, predvsem pa vsi prijatelji kmetške mladine. Naša vas potrebuje prosvetnih delavcev, učiteljev in svetovalec za njen napredek, kar je najvažnejše vprašanje našega naroda in naše kmetške države. Zato se gotovo sestanemo vsi, ki imamo voljo delati pri tej najvažnejši nalogi. Na čim številnejše svidenje. Odbor.

Z denarjem se je ogrela

Celje, 2. januarja.
 V posvečovalnici za slobo na Glavnem trgu sta se 30. decembra spoznali brezposelni služkinji **Neža O.** ter neka **Potočnikova**. Ko sta pozneje šli po mestu, je Neža opazila, da ima Potočnikova v svojem plašču denarico s 1500 Din. Hitro je prijateljico prosila, naj ji posodi plašč, ker jo zebe. Potočnikova ji je dala plašč, čez nekaj časa pa ga ji je Neža zopet vrnila, čes, da se je ogrela. Neža je kmalu izginila, Potočnikova pa je opazila, da je iz plašča zmanjkala denarica. Neža so še isti dan aretirali, denarja pa niso našli več pri njej.

Zaradi 2 dinarjev v zapor

Eden, ki mu ni šla nova trošarina v glavo.
 Zagarje, 1. januarja.
 V neki gostilni v Kisovcu so popivali 23. prejšnjega meseca zvečer večki fantje iz bližnje okolice. Bilo je ravno pred prazniki, razpoloženje sijajno, pa so si privoščili za namerček še malo sladkega likerja. Natakarica jim je omenila, da je liker nekaj dražji kot poprej in to zaradi povišanja trošarine na špirit. Fantje so se tem pojasnilom zadovoljili ter so plačali svoje račune brez ugovora.

Enemu pa to ni šlo v glavo; trdil je, da plačali merico likerja 12 dinarjev, kakor je do sedaj vedno plačeval in ne 14 Din, ki jih je sedaj natakarica za isto merico zahtevala in sploh, da si je to omenjeno »trošarino«
 ona sama izmislila. Počel je razsajati, obkladal brhko, 17-letno natakarico Micko z nečednimi priimki, ter jo končno pobožal po obrazu tako ljubeče, da se ji je vlija iz ust kri. Drugi dan je ugotovil zdravnik lažjo poškodbo v ustih.

Pa se drži 20-letnega, sicer mirnega fanta smola; sedaj bo moral zaradi dveh dinarjev v zapor — in še k vojakom mora kmalu.

Kultura

>Grof Luksenburški< v mariborskem gledališču

Leharjev Grof Luksenburški je še vedno prikupna opereta, čeprav ni izredna posebnost ne po snovi ne po glasbi. Vsa naša gledališča s ojo že igrala, znana je tako starejšemu kakor mlajšemu rodu, zato bi bilo odveč, govoriti o ujej. Zanima nas tedaj le sedanja mariborska uprizoritev v novi režiji in inscenaciji ter v deloma novi zasebi. Pred vsem inscenacijal vse letošnje operete, izven morda prve, **Aleksandre**, so bolehalo na neubranosti le služajno in nanagloma napravljene scenacije. To smo omenjali, in ne brez uspeha. V Grofu Luksenburškem je uprava pokazala, da zmore tudi nekaj okusnega in da ima v scenografu in izvršitelju slikarja g. **Ussaju** dvoje dobrih moči. Morda prvo dejanje ni popolnoma ustrezalo, zato pa je bilo lepo drugo in je zrastle tretje v sijajno posečen interieur.

Pa tudi režiser (g. **Truhovič**) je z Grofom Luksenburškim razvil svoje moči in nam tako nudil sicer nenovo, a skrbno, smotreno in miselno dograjeno režijsko celoto. Ostalo so izvedli dirigent g. **Lojze Herzog** z orkestrom in zborom ter solisti in igralci. Režiser g. **Djuka Truhovič** je obenem pel in igral naslovno vlogo, mladega grofa **Renéa Luksenburškega** z njemu lastno ustvarjalno silo, kot pevec pa je bil tu pa tam preveč neenoten. Sijajna, skoraj najboljša pojava je bil kuez **Vasil Vasilovič g. Vladimírja Škrbinka**. Karakterno znanje in notranje enotno zgrajen in odigran je bil tudi pevsko mnogo močnejši kakor smo pričakovali. Blesteča je bila zopet gdč. **Pavla Udovi-**

morda njen najbolj posrečeni nastop. **Gg. Moser, Čuk** in **Frank** so svoje osebe dobro podajali, efektnejši bi bil lahko **Segnitz**. Za uspeh večera si je pridobila veliko zaslugo g. **Bučarjeva-Karolina**. Uveljavila je oblastno ženo do višine revizorske komike. Ima pa tudi soligralka (g. **Košaka**), ki si pridobiva na domačem odru uspeh za uspehom. S to zasedbo bodo »Prostozidarje«
 ostali na programu in doživeli mnogo repriz.

Igro ponove v soboto in nedeljo zvečer. G.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama
 Začetek ob 20. uri zvečer.
 Sobota, 3. januarja: >Glavni dobitek< Red E. Nedelja, 4. januarja: Ob 15. uri: >Snegulčica in škratje.< Mladinska predstava po znanih cenah. Izven.
 ob 20. uri >Konec poti.< Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Opera.
 Sobota, 3. januarja: Zaprtó (generalka).
 Nedelja, 4. januarja: Ob 15. uri >La Mascotte.< Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
 ob 20. uri >Werthers, premijera. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
 Sobota, 3. januarja ob 20. uri: >Življenje je lepo.< Pri znanih cenah. Zadržje.
 Nedelja, 4. januarja ob 15. uri: >Grof Luksenburški.< Kuponi. — Ob 20. uri: >Gospa ministrovka.< Znižane cene.

PTUJSKO GLEDALIŠČE
 Ponedeljek, 5. januarja: ob 20. uri: >Življenje je lepo.< Gostovanje maribor. gledališča.

Dnevne vesti

Nj. Vel. kralj kum dvojkoma. Iz Beograda poročajo, da je Nj. Vel. kralja zastopal kot kum polkovnik Urošević pri krstu devetega in desete- tega deteta seljaka Nenada Gjokića iz vasi Siv- če. Otroka sta dvojkoma, enemu je ime Aleksan- der, drugemu pa Peter. Kum je izročil srečnim roditeljem lepe darove in 3000 Din denarne podpore.

— **Imenovanje v vojski in mornarici.** Z ukazom Nj. Vel. kralja so imenovani kapetan korvete g. Ulmanskij Ivan za vršilec dolžnosti komandanta mornarske komande; za vršilec dolžnosti odseka pri direkciji pomorskega premeta kapetan korvete g. Villan N. Ciril, do- slej komandant torpedovke T 3; za vršilec dolž- nosti komandanta »Jastreba« kapetan korvete g. Fink N. Ervin, doslej vršilec dolžnosti na- čelnika štaba rečne obalske komande; za vršilec dolžnosti komandanta »Labuda« kapetan korvete g. Pleiweiss K. Mirko, doslej vršilec dolžnosti komandanta »Sitnice«.

— **Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine št. 1.** z dne 3. januarja 1931. ima sledečo vsebino: Zakon o zemljskih knjigah; Pra- vilnik o ustanovitvi, sestavi in upravljanju gradbenih fondov javnih bolnic v področju Dravske banovine.

— **Ustanovni občni zbor krajevnega odbora Rdečega križa za občino Vodice.** V nedeljo 28. dec. 1930. se je pri nas ustanovil krajevni odbor Rdečega križa. Po tolmačenju in sprejetju pravil je bil soglasno izvoljen za predsednika Župa- na g. Ivan Gobanec, v odbor pa: Arce Janec, Ostanek Franc, šolski upravitelj, Zihel Franja, poštarica, Zihel Franc, ter v nadzorstvo: Ho- čevar Alojzij, Jenko Jože in Kranjc Janez. No- vemu odboru želimo pri njegovem človekoljub- nem delu najboljših uspehov.

— **Pomočnik bana Savske banovine vpokaje- jen.** Vpokojen je g. Sava Stojanović, pomočnik bana Savske banovine v 2. skupini I. kat.

— **Odprta noč in dan so groba vrata!** V Čr- nomlju je umrl advokat dr. Josip Požur star komaj 33 let let. Pokopali ga bodo danes ob 13.

— **Plaz na banovinski cesti Kamnik-Črna- Gornjigrad** je v toliko odstranjen, da je cesta zopet za vsak promet sposobna.

— **Sporod koncerta pevskega zbora učitelj- stva UJU v Ljubljani** 5. januarja v veliki Uni- onski dvorani. Sporod ima 4 dele. V I. delu so Lajovčevi, Adamičevi in Osterčevi mešani zbori. Lajovic je zastopal z zboroma Bolest je ko- vač in Spomladanski spev, Adamič s 3 duhovni- mi pesmami in Osterc z 2 humorističnima zboroma: Pesem o suhi muhi in Konja jezdi Aga. V II. delu zapoje konservatoristka gđ. Anita Mezelova najprvo 4 Grgoševićeve pesmi na tekste Ljubičevske narodne lirike. Zatem Tajčevičeve otroške in Adamičeve otroške pesmi. III. del koncerta je posvečen ženskimi zborom s spremljevanjem klavirja. Zastopana sta Marij Kogoj z Brezo, Zvončič in Mladinsko ter A. A- amič z Lenuhi, Tri pure, Izpraševalnica, Pastir- ci vi, Sestrica. IV. del je prepuščen zopet meša- nemu zboru. Prvo besedo ima Foerster Anton s svojim krasnim osmeroglasnim zborom »Z glasnim šumom s korac«. Zatem Lajovic s Pa- stirčki, Kroparji in Medved z medom, sklepni zbor pa tvori slovenska narodna Potrkan ples v novi harmonizaciji ravnatelja Hubada. Zbor šteje 80 pevk in pevcev, vodi ga dirigent Sre- čko Kumar. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

— **Gostovanje »Sočec« v Smartnem pri Litiji.** Na praznik Sv. treh kraljev ob 15. uri uprizori agilna potujoča dramska družina »Sočec« iz Ljubljane v sokolski telovadnici v Smartnem kot gost tamošnjega društva »Narodni Dom« šestnajstič v tej sezoni A. Strindberga natura- listično dramo »Ode«. Uprizoritev dram, ki jo režira in igra v njej obenem glavno, psiholo- ško težko vlogo gospod Košuta — bivši vodja slovenskega gledališča v Gorici — je dosegla pri vseh dosedanjih gostovanjih »Sočec« odli- čen uspeh in enoglasno priznanje.

— **Novo telefonske relacije.** Od 11. decembra je odprt telefonski promet Bled-Padava in Rakek-Padava. Od 25. decembra so odprte tudi telefon. relacije Maribor-Erfurt, Ludwigs- hafen in Ruckheim ter Maribor-Düsseldorf (s pomožnimi centralami Benrath in Kaiserswerth), Duisburg (s pomožnimi centralami Grossenbu- um in Hamborn), Gelsenkirchen, Hagen (Westfa- len), Köln in Oberhausen (Rhein).

— **Nepravilnosti pri vračanju nevročljivih ča- sopisov.** Ugotovilo se je, da nekatere pošte pri vračanju časnikov in časopisov upravam ne po- stopajo po določilih točke pravilnika za notra- njo pošto službo II. del. Ne stavljajo namreč na vsak izvod za vsakega naročnika oznake, za- kaj se list vrača. Poleg tega morajo pošte take pošiljke, ki jih vračajo, opremiti z dnevnim pe- čatom. V mnogih primerih je na listu oznaka »nazaj« brez podpisa uslužbenca, ki je vrnil list, in brez pečata, tako da se stvarno ne ve, ali je bil list na dotični pošti ali ne. Uprave časopisov se upravičeno pritožujejo, da dobivajo posamezne izvode ali cele svežnje »vojega lista nazaj in da ne vedo, zakaj se vrača list. Doga- jajo se tudi primeri, da pošiljajo posamezne po- šte nevročljive ali nesprejete časopise skupaj s pisemskimi pošiljkami v istem svežu. Zaradi tega večkrat zaide v časopis kava karla ali pi- smo v upravo lista, torej v nepravne roke. V zvezi z odredbo od 19. septembra 1923. naroča direkcija poštam, da morajo vračati nevročljive časopise pravilno opremiti.

— **V novo leto ni hotela več.** Na novo leto je našel železniški čuvaj na Savski cesti v Za- grebu na tračnicah strahovito razmesarjeno

žensko truplo. Identitete nesrečne samomrilke, ki ni hotela dočakati novega leta, in ki pripada, sodeč po obleki, boljšim meščanskim krogom, niso mogli še ugotoviti.

— **Vreme.** Barometer je kazal včeraj ob 7. v Ljubljani 751⁵, termometer pa 2 C. Pihal je se- verozapadnik. Mirno je bilo v Mostaru in Zagre- bu. Povsod je bilo megleno. Deževalo je v Ljub- ljani (8-3 mm), Mostaru (11 mm), Beogradu (4 mm), Kumboru (52 mm), Splitu (0-1 mm), na Rabu (3 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 8-6, najnižja pa 0-4, v Mostaru 7, v Zagrebu 1, v Beogradu 1, v Sarajevu 4, v Sko- plju 3 C.

Ljubljana

Sobota, 3. januarja 1931., Genovefa. Pravo- slavni: 21. decembra, Juliana.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

Vojaska zglasitev. Po Ljubljani je nalepljen razglas mestnega načelstva o vojaški zglasitvi, kateri so podvrženi: 1. vsi v Ljubljano pristojni naborniki rojstnega letnika 1911 in vsi začasno nesposobni naborniki rojstnih letnikov 1906 do 1910; 2. vsi v Ljubljani bivajoči, pa drugam pri- stojni naborniki rojstnih letnikov 1906 do 1911; 3. vsi obvezniki operativne in rezervne vojske (torej v starosti od 21 do 50 let), ki so postali nesposobni za nadaljno osebno izvrševanje vo- jaške službe, pa še niso bili kot taki pregledani in oglašeni za nesposobne v naši državi ter 4. vsi v Ljubljani rojeni in v Ljubljano pristojni, kakor tudi vsi v Ljubljani bivajoči mladeniči rojstnega letnika 1913, ki so stopili z letošnjim letom v vojaško dolžnost. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasov, odnosno se lahko zve- zanje v mestnem vojaškem uradu na Ambroze- vem trgu št. 7/I. Zglasitev traja do 15. ovsno 31. januarja 1931. Kdor bi opustil pravočasno glasitev, bo najstrožje kaznovan po voj. kazni- skem zakonu.

CIRIL-METODOV PLES

5. januarja v veliki dvorani Kazine

Začetek ob pol 9. uri zvečer. Obleka promenadna. 410

■ **Krstna predstava najnovejšega dela Pavla Golje,** vesela pripovedka o Princezki in pa- stirki, bo v torek 6. januarja ob 20. uri zve- čer. Poet Golja se nam pokaže v tej pravljici od popolnoma nove strani in je dobilo s to igro gledališče za mladino in odrasle ljubeč in pr- srčen komad. Naslovno vlogo igraata gospa Ša- ričeva in nadarjen Mitja Gorčev, katerega po- zna mlado in staro občinstvo že iz Peterčkovih sanj. V komediji imajo mnogo opravila vete- rani, medved, zajci in žabice, Specijelno mu- ziko, katero odlikuje dražestna melodioznost, je napisal skladatelj Adamič. Veseloligra je opremljena popolnoma na novo in se je storilo vse, da doseže igra tisti uspeh, kot ga zasluži. Režijo vodi prof. Šest. Predstava se vrši izven abonmana in se vstopnice lahko rezervirajo že danes pri dnevni blagajni v operi.

■ **Baletni večer v ljubljanski operi.** V pone- deljek 5. t. m. gostuje v naši operi primabale- rina gospa Olga Solovjova iz Beograda. Prima- ballerina Solovjova je prvovrstna umetnica, ki bo izvajala pri nas celo vrsto karakterističnih plesov. Absolvirala je rusko šolo ter je z najve- čjimi uspehi nastopala v Beogradu, Parizu in v Južni Ameriki. Te dni gostuje v Ljubljani in v Zagrebu. Vstopnice so že v predprodaji. Cene znižane operne. Natančni program večera ja- vimo.

■ **RESTRAVRACIJA »ZVEZDA«.** Vsako soboto in nedeljo domače kolone. — Se priporočata Fran in Roza Krapež.

■ **Večer českoslovaške narodne pesmi** bo v nedeljo 4. t. m. v veliki Kazinski dvorani. Vrši se s koncertom Maudrovega duhaškega tria, ki ga tvorijo pevec in igralec na dude g. Jenda Maudr, sopranistka in violinistka Režnikova in violinist France Ruda.

■ **Redni pouk Glasbene šole Narodnega že- lezničarskega glasbenga društva »Sloga«** prične danes v soboto 3. januarja, na kar se opozarjajo gojenci odnosno njihovi starši. Solsko vodstvo.

■ **Za Merkurjev ples,** ki se bo vršil v soboto, dne 10. januarja 1931. ob pol 9. uri zvečer prvič v krasni plesni dvorani in v vseh prostorih Trgovskega doma, opremljenih s postrežbo, s toplimi in mrzlimi jedili, vlada vsesplošno zani- manje in bo to v resnici ena izmed najodličnej- ših plesnih prireditev letošnje sezone. Ker je vstop dovoljen le proti vabilu, ki so že razposla- na, prosil društvena pisarna vse one, ki so bili pri obilnem razpečevanju vabil le pomotoma prezrti, kakor tudi one prijatelje društva, ki bi se želeli tega lepega plesa udeležiti, pa nimajo vabil, da to nemudoma javijo društveni pisarni trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani, Trgovski dom, Gregorčičeva ulica 27, telefon št. 26-52.

■ **Popis živine, perutnine in čebelnih panjev** bo od 7. do 20. januarja v ljubljanskem mest- nem okrožju, in sicer po magistratnih organih od hiše do hiše. Zbrani podatki bodo služili zgolj statističnim namenom.

■ **Potujoče agente** in trgovske potnike, ki ni- so izključno v službenem razmerju in potujoče obrate kot krošnjarije, torbarje, fotografe, sej- marje itd., ki ne vodijo obrata v stalnem lokalu,

ampak od hiše do hiše, opozarja mestno načel- stvo in Ljubljani na poziva davčne uprave za mesto, da takoj plačajo davščino pri davčni upravi, da se izognejo strogim kaznim. Več je razvidno iz pozivov, ki sta nabita na mestni deski.

■ **Nesreče in nezgode.** Zidarski pomočnik 23- letni Loboda Rudolf iz Bizovika je bil na novo leto v gostilni »Pri Jagra«. Bil je v živahnih pomenkih z nekim prijateljem, ki pa je bil silno razburjive narave. V jezi je nenadoma prijel za steklenico in udaril Lobodo po glavi. Prepeljali so ga ponoči v bolnico. — Ilič Josip, 24letni de- lavec na parni žagi Lovrenčič, je danes delal pri cirkularki. Radi nepredvidnosti mu je zašla desna roka v žago ter mu odrgala tri prste. — Pri sankanju v Tivoliju si je 31. decembra zlomila nogo 9letna hči davčnega upravitelja Nada Ivančič. — V bolnico je bila nadalje pri- peljana hči posestnika iz Javorja Jarina Ange- la, ki je danes padla s poda, ko je šla po krmo za živino. Zlomila si je desno roko.

■ **Iz kriminalnega predala.** Kljub mnogim sil- vestrovanjem ni policija imela nikakega oprav- ka z izgredi radi pijančevanja. Aretiran je oil edino neki Miha K., ki je povzročil v pijanem stanju telesno poškodbo. — Prodajalec časopi- sov Francu Pliberšku je na novo leto nekdo ukradel iz veže hotela Slon nahrbtnik s 65 ča- sopisi. — Danes je bila aretirana predrzna in prefrigana tati, brezposelna šivilja Angela R. Navear, ki je imela navado, da je od raznih tr- govecv na pretnak način izvajala blago. Naro- čilja ga je na ime neke znane tvrdke telefonično ter prišla nato ponj osebno, češ da jo pošilja imenovana tvrdka. Do sedaj so znanj štirje slu- čaji, pri katerih se je Angeli posrečila prevara. D. nes je poskusila vnovič svojo srečo. Novo leto pa ji je prineslo smolo. Telefonično je naročila pri neki tvrdki blago za možko salonsko obleko. Nekaj časa po naročilu se je pomočnik spomnil, na je tvrdka pozabila naročiti tudi zra- ven spadajočo svilo. To je postalo za predrzno prevaralko usodno. Pomočnik se je telefonično obrnil na tvrdko z vprašanjem, dali naj prida tudi svilo. Omenjena tvrdka je zaščudeno odgo- vorila, da ji o kakem naročilu ni prav nič znan- nega. Med tem je prišla Angela v trgovino, z- nopolila k pomočniku in rekla, da je prišla po bla- go, naročeno telefonično. Bridko pa je bila pre- senčena, ko je stopil pred njo policijski urad- nik in jo aretiral. Angela ima na vesti najbrže še več enakih sleparij. Do sedaj je dognala, da je prevaralka poizkusila srečo še pri štirih tr- govcih in ji je prevara uspela.

Maribor

m **Cercle français.** Francoski krožek v Ma- riboru vabi vse svoje člane in vse druge prija- telje francoskega jezika na družabni sestanek, ki ga bo priredil v torek 6. januarja v Vesni. Na sporedu so recitacije, pesmi in plesi, ki jih bodo izvajali učenci francoskih otroških tečajev, in deklamacije posameznih članov društva s spremljevanjem na glasovirju in mimiko. Zače- tek ob 16. uri. Vstopnine ni.

m **Lutkovno gledališče.** Sokol Maticca vprizori v nedeljo 4. t. m. ob 15 uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma marionetno igrice »Gašperček čarovnik«.

m **Bodoče prireditve.** V ponedeljek 5. t. m. zvečer bo v dvorani »Union« akademski ples, prvi v letošnjem letu; v sredo zvečer bo isto- lam koncert Donskih kozakov; dne 24. t. m. bo pa velik policijski dobrodelni ples.

m **Iz gledališča.** Na željo obiskovalcev se bo danes zvečer še enkrat ponovila Achardova ko- medija »Življenje je lepo« po znanih cenah. Jutri v nedeljo popoldne ob 15. uri se bo pono- vilo Leharjeva melodiozna opereta »Graf Luk- semburški«, zvečer ob 20. uri pa Nušičeva vese- loigra »Gospa ministrica« pri znižanih cenah.

m **Sadjarska in vinarška podružnica za Ma- ribor in okolico** ima svoj redni občni zbor v torek 6. januarja ob 9-30 na vinarški in sadjar- ski šoli v Mariboru. Ob tej priliki bo predaval ravnatelj Priol o gnojenju sadnega drevja. Pred- vajali bodo tudi film o gnojenju kulturnih rast- lin. Vabljeni so člani in nečlani.

m **Trnehecati, usnjeni jopiči, zimski plašč, Hubertus-plašč, snežni čevlji in snežni škornji,** galoše, čez 300 vrst krzna, kakor tudi vsa man- fakturno blago na obroke, L. Ornik, Mari- bor, Koroška 9.

m **Zadruga za reje perutnine** opozarja vse udeležence poučnega izleta v Wagen pri Lip- nici, da bo izlet 6. januarja. Odhod z vlakom iz Maribora ob 6-40 jutraj, povratek iz Lipnice ob 11-28 dopoldne.

m **Zimsko športni odsek »ISSK«** Maribora opozarja, da bodo sanjske tekme na progi Ruška koča-Ruše 6. t. m. Darila so razstavljeni v trgovini P. Š.

m **Ribji trg.** Na ribjem trgu so se prodajali večraj krapi po 22, šleje po 24, ščuke po 30, morske jegulje po 25, polenovke pa po 12 Din kilogram.

m **Za brezposelne.** Pri tukajšnji Borzi dela dobijo zaposlitve 3 kovači za orodje, 2 hlapec, 18 viničarjev, 1 pastir, 1 klepar, 1 ključavnčar, 1 čevljar, 2 mlinarja 1 črkoslikar, 2 fotografa, več obrtnih vajencev, 14 kuharic, 17 sluškinj, 4 sobarice, 3 varuške, 3 vzgojiteljice, 1 gostilničar, 3 kuharice, 3 kuharice za častniško kuhinjo in orožnike, 1 blagajnica, 2 natarakarici, 1 servirka, 1 prodajalka v slaščičarni in 1 v buffetu ter 3 šiviljske vajenke.

m **Avtomobil o kandelabru.** V Frankopanovi ulici se je v četrtek neznan avtomobilist z av- tom zaletel v nek kandelaber v Frankopanovi ulici in pretrgal elektrovođe tako da je bila ožja okolica preko noči v temi. Avtomobilist je brez sledu izzinil.

m **Statistika delovnega trga za 1. 1930.** Pri tukajšnji Borzi dela je v 1. 1930. iskalo zaposlitve 5029 moških in 2821 žensk, skupaj 7850 oseb; prostih mest je bilo 6136, dela je dobile 2649 moških in 2232 žensk, 300 oseb je odpoto-ovalo, 1969 se jih je odjavilo, v evidenci pa jih je ostalo še okrog 700.

m **Hzropal je avtomat.** Na Silvestrovo ponoči so neznani razbili in Hzropali avtomat za čoko- lado in bonbone pred trgovino Franja Kosija na oglu Gosposke in Krekove ulice.

m **Arretacije in prijave.** Konec starega in za- četek novega leta ni bil buren samo po zaba- vah, ampak tudi po arretacijah in prijavih. Prve so na Silvestrovo dosegle rekord, kajti k »Gra- fuc« je romalo nič manj nego 15 oseb. Večino so seveda imeli razgrajati, pretepači in pijan- čiji, pet je pa bilo potepuhov. Bolj miren je bil sledeči praznik; arretirane so bile samo tri ose- be. Prijav je policija prejela oba dneva 25, po- ročil pa 9. Nanašajo se tudi pretežno na razgra- janje, kalenje miru, pretepanje, pijanost, pre- korajenje policijske ure itd.

m **Poskus goljufije.** Pred dnevi je Filip P., dalmatinski krošnjar, ponudil na glavnem trgu nekemu kmetu dozdevno zlato uro v nakup in zahteval zanjo 2000 Din. Kmetu se je barva zde- la sumljiva, zato je poklical stražnika, ki je krošnjarja aretirar in res se je izkazalo, da ura ni zlata in da je vredna kvečjemu nekaj de- setakov.

m **Tatvina.** V četrtek zvečer okrog 23. ure je šele 17 let stara, a policiji še 7 let znana Hedvi- ka D. zaprosila natarakico v gostilni »Maribo-« na Grajskem trgu, da bi jo pustila v svojo so- bo, da si popravi lasne. Natarakica je pristala, a ko je Hedvika izginila, je izzinilo ž njo tudi okrog 300 Din. Dekle je bilo pozneje aretirano v neki dalmatin. kleti, denarja pa ni več imelo vsega.

Gelje

* **Badnjak.** Oficirji in vojski celjske garnizije ter Sokoli bodo šli po badnjak v torek 6. t. m. ob 14. uri iz vojsnice Kralja Petra. Kdor se bo- hoce svečanega spreveda udeležiti, mora najmanj do tega časa biti v vojsnici. Svirala bo vojaška godba.

* **Proslava 55letnice »Triglava« v Celju.** V so- boto 10. t. m. obhaja v celju akademsko društvo »Triglava« svojo 55letnico. Ob tej priliki bo ob 17. uri v posvečovalnici Mestne hranilnice slav- nostno zborovanje starešin, zvečer pa velika ples- na prireditev v Celjskem domu. Poset obeta biti ogromen, ker je samo akademikov prijavljenih okrog 300.

* **Smrtna kosa.** 1. januarja je umrla v Med- logu št. 22 posestnica Gračner Liza v 72 letu starosti. — Na Glavnem trgu 15 je istega dne umrla 64-letna občinska uboga Gorišek Eliza- beta.

* **Nočno lekarniško službo** ima od danes do prihodnje sobote 10. januarja lekarna »Pri kri- žu« na Kralja Petra cesti.

* **Olepševalno društvo** priredi dne 17. februa- rja na pustni torek zvečer vsakoletno priljub- ljeno maskrado v prid društveni blagajni. — Druga društva naj se blagohotno ozirajo na ta datum.

* **Borza dela v Celju** ima delo za 3 konjske hlapec, 1 hlapec za govedo, 3 navadne delavce, 1 poljskega delavca, 33 rudarjev, 1 steklarja, 1 vodovodnega inštalaterja, 1 kolarja, 2 mizar- ja, 1 pomožnega delavca, 1 raznašalca kruha, 15 vajencev, 25 kmet. dekel, 1 natarakico, 1 ka- varniško kuharico, 1 trgovsko pomočnico, 3 ku- harice, 11 sluškinj, 1 sobarico, 1 gospodinj, 1 varuško, 4 vajenke. — Ponujajo se pa za delo: hlapi, polj. delavci, mazarji, gozdni delavci, lesni manipulant, viničarji, rudarji, minarji, vrtnarji, steklobrusači, kamilomei, pečarji, ce- mentni delavci, kovači, stavbni ključavnčarji, železolivarji, železostugarji, kleparji, zlatarji, strojni ključavnčarji, mehaniki, avtomehaniki, elektromehaniki, mizarji, kolarji, žagarji, kro- jači, čevljarji, klobučarji, peki, mlinarji, me- sarji, natarakarji, zidarji, tesarji, tesači, slikarji, strojniki, kurjači, tov. delavci, knjigovodje, skladiščniki, trgovski pomočniki, šoferji in na- vadni delavci.

* **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je v času od 21. do 31. decembra iskalo zaposlitve 400 moških in 143 žensk, ponujeno delo je bilo za 15 moških in 20 žensk, dobilo je delo 8 mo- ških in 5 žensk, črtanih je bilo iz evidences 5 moških, koncem tedna je ostalo 387 moških in 138 žensk.

* **Senzacija.** Na novo leto ter včeraj popoldne se je peljal skozi mesto velik reklamni avto filmske družbe »Paramont«. Ustavil se je na različnih krajih mesta ter predvajal glasbo iz zvočnih filmov te družbe. Kajpada je se nabra- lo precej radovednega občinstva.

* **Koncert zbora »Wiener Sängerknaben«.** V pone- deljek 12. januarja priredi znani dečki zbor z Dunaja ob 19. uri v Marijini cerkvi koncert na- božnih pesmi, naslednji dan pa ob 20. uri v Mest- nem kinu koncert posvetnih pesmi.

* **Izgube.** Trgovec g. Königmann je 28. decem- bra na poti iz Celja v Smartno v Rožni dolini izgubil pelerino. Najditelj jo naj pri njemu odda. — Na Glavnem trgu je bila izgubljena ženska ročna torbica, v kateri se je nahajala denarnica s 400 Din. Najditelj naj jo odda na policiji.

* **Mestno parno in kadno kopališče** bo v pone- deljek 5. januarja radi sledečega praznika ves dan odprto.

Tatvina zlatnine.

Na silvestrov dan je zlatar g. Bučar iz Gospo- ske ulice prinesel gostilničarju g. Pečniku v isti ulici več zlatih verižic in obeskov na ogled. Go- stilničar je eno verižico kupil, zlatar pa je ostalih 11 verižic ter 8 obeskov vstaknil v žep ter še malo posedel v gostilni. Pečarski pomočnik Jakob P. je ves posel opazil in v ugodnem trenutku zlatarju ukradel vso zlatnino iz žepa. Zlatar je tatvino kmalu opazil in ker je sum padel na pečarja, ga je poklicani stražnik aretirar. P. je na poti na stražnico zlatnino vrgel v sneg pri čemur se je moralo nekaj izgubiti, kajti na stražnici so potem našli samo 7 verižic. Zlatar ima seveda občutno škodo. Pečarja bodo izzinili sodišču.

Nesreča pri razstreljevanju

Novo mesto, 1. januarja.

22 letni Janez Brule in 34 letni Tone Kralj sta v Plenberku kopalja jarek za vodovod. Navrtila sta skalo, ki jima je zapirala pot, hoteč jo razstreliti. Pa se naboj ni dolgo upal in sta šla gledat, kaj je vzrok. V tistem hipu je zagrmelo in s kamenjem vred sta tudi moža zletela v zrak.

Nista se do smrti ponesrečila, kot pred kratkim pri podobnem delu Jože Grabnar iz Kala, o čemer smo poročali v sredo, dobila pa sta prav teške poškodbe osobito na glavah, da so v veliki nevarnosti njune oči. Ležita pri Usmiljenih bratih.

Smola cerkvenega tatu

Hotel je okraši cerkev, pa se je pri tem ponesrečil.

Kočevo, 1. januarja.

Če se zgodi kako hudodelstvo ob kakih posebnih dnevih, n. pr. ob velikih praznikih, tedaj dobi neko prav posebno senco. Človeku se čudno zdi, ko sliši, da je kdo kradel na svetli večer ali pa v Silvestrovi noči, ker je nenavadno. Dve taki tatvini smo imeli pri nas.

Vsi so še spominjamo, da je bil na sv. večer zaprt nek Poljak, Franc Kneiga, ker se je vtihotapil v Morscherjevo mesnico, ko gospodarja slučajno ni bilo v njej in si nabral okoli 10 kg slanina, salame in klobas. Sedaj se možakar pokori za ta svoj greh v zaporu. Danes ponoči pa je bil aretiran radi poskušene kraje Rudolf Kunej, ki je prišel slučajno v Kočevo. Oropati je hotel cerkev, v katero je šel že popoldne. Baj je bil aprt v stolpu, kamor ga je nevede zaklenil cerkovnik. Zato je poskušal na drug način priti do cerkvenih dragocenosti. Odrezal je zvonovo vrv, in jo pritrtil na tram cerkvenega podstrešja, ravno nad okno, ki je v sredi cerkvenega stropa. Po tej vrvi se je nato sam spustil na tla, ker pa ni prejel, gal je vrv spelka v roke in Kunej jo je spustil ter tebeľnil na tla. K sreči pa si je zvil samo nogo.

O polnoči je prišel v cerkev cerkovnik, da bi zvonil in začel je stokanje med klopimi. Na sredi cerkve na tleh pa je videl klobuk in višočo vrv. To se mu je zdelo čudno. Zato je pozval stražnika, ki je tata odpeljal v stražnico, pozneje pa so ga izročili sodišču.

Novo mesto

Jubilej avtobusa. Poštni avtobus 2371, ki oskrbuje vsakodnevno redno zvezo med Novim mestom in Brečicami, je na starega leta dan pri popoldanski vožnji iz Novega mesta v Brečice prevozil baš na Dol. Mokrjem polju 90.000 km. Avtobus je znamke »Opel«. Pod Gorjanci vozi zdaj nekako dve leti in je doživel med tem le eno veliko popravilo. 60.000 km je prevozil prej po Savinjski dolini, zdaj ima pa tudi pri nas za seboj že 30.000 km.

Otok in Struga. Pod tem naslovom je prinesla novoletna številka »Jugoslovan« popis imenovanih gradov in sliko otoškega gradu. Slika je ponedeta po krasni fotografiji ateljeja »Guido« v Kandiji. Pripominjamo, da je izgotovil veliko oljnato sliko Otočca g. Ivan Pušnik, slikar v St. Jerneju na Dol. Slika je zelo posrečena in poceni napredaj. Drugi del naslovnega članka prinesemo v nečlaju.

Tujsko-prometno pisarno otvori z novim letom tukajšnje Olepševalno društvo. Mestna občina mu je v ta prepotrebni in vse hvalevredni namen prepustila prostor v pritličju mestnega magistrata. Naj bi star čim najbolj prosperirala, vse v korist našega lepega mesta in v razvedrilo in zabavo tujem.

Pretep. V Stranski vasi so se stegli 18 letna fanta Lojze Stangelj in France Kastelic, oba iz Jurne vasi ter 21 letni Janez Šurla iz Lukanc in 28 Janez Pugelj iz Stranske vasi. Prepri se je pričel že v gostilni med Pugeljnom in Šurlo, zunaj pa se je razvil pretep, ki sta se mu pridružila še ostala dva fanta in iz katerega sta izšla Kastelic in Stangelj vsa krvava. Prvi jih je dobil močno po glavi, drugi pa celo z nožem in ima močno poškodovana pljuča. Moral je v bolnico.

Surovost. 29 letni kočar Franc Zupančič iz Brusnic je srečal dva pijana znaka, ki sta strahovito prekrljajala. Posvaril ju je, pa sta pijanca navadila nanj in g z motiko tako pretepla, da je nezavesten oblezal ob poti. Prepeljali so ga v bolnico, nasilne podvignane pa so zaprli.

Sokolsko predavanje. Profesor Josip Kovač je večerj 2. t. m. predaval v mali dvorani Sokolskega doma in pripovedoval, kako je na tleh mirovnih pogodb. Zanimivo predavanje je bilo kot vedno zelo dobro obiskano.

Litija

Razgrajac v zaporu. Bogomir Gaberšek iz Račce pod Stango je bil radi preklinjevanja obsojen na dva dni zapore. V pondeljek, dne 29. 1. m. se ga je zopet prav pošteno nasrkal, prišel pred sodnijo, kjer je parkrat s krepkim »auffbis« poklical vse na korajžo, nato pa se je javil jetničarju g. Juvanui, da naj ga za dva dni zapre. Na opozorilo, da naj se gre preje iztreziti, je pričel rasajati in groziti, nakar je sodnik odredil, da se ga takoj zapre. Sedaj mu pa tudi to že ni bilo več všeč; upiral je na svo kripelje in le s težavo ga je spravil jetničar v zapor. Kakor, da je naenkrat zblazel, je pograbil emajliran pločevinast vrv za vodo in s tako silo udrihal v vratih, da ga je popolnoma zmečkal in razbil. Pri tem surovem početju si je tudi roke na več mestih do krvi obrezal. Zmetal je še s postelje vse posešljivo, a z železnim ogrodjem pa razbijal po vratih, da se je kar treslo po sodniji. Poklicali so orožnike, ki so razgrajaca uklenili in ga odvedli v temnico. Uklenjen na rokah in nogah se je kmalu pomiril in iztreznil, a za razgrajanje bo pa od g. sodnika še posebej prejel zasluženo plačilo.

Prodaja pletenin. V ponedeljek, dne 5. januarja 1931 se vrši na tukajšnjem sodišču razprodaja na sejmu zarubljenih pletenin. Na prodaj bo okoli 40 komadov jopice, čepice, rut itd.

S trezno radostjo in veseljem

smo se poslovili od starega leta — Silvestrovo v znamenju varčevanja — šampanjca niso nikjer razlivali, kakor še pred leti, in tako je prav

Ljubljana, 2. januarja.

Staro leto je umrlo, naj živi novo leto. — Vsakdo, ki ni prevelik črnogled, pričakuje ob zatonu starega leta, da bo novo leto prineslo več sreče. Ni menda človeka, ki se ne bi vsaj na ta dan pošteno razveselil in za nekaj časa pozabil na vsakdanje nadloge.

V sokolskem narodnem domu

Izreden uspeh je bil Silvestrov večer Ljubljanskega Sokola. Češka obec se ga je udeležila korporativno z konzulom inž. Sevkikom in podkonzulom dr. Cihelko na čelu. Nadalje so ser udeležili večera polkovnik Novakovič, bivši starosta Sokola v Pirotu, I. namestnik starešine JSS br. E. Gangl in drugi odlični gosti. Dvorana e bila polna, kakor že dolgo ne. Program večera je bil nad vse pester in zanimiv. Izpopolnjevala ga je odlično igrajoča vojaška godba, Matični kvartet ter telovadci in telovadkinje. Ob polnoči je pozdravil Sokol s simbolično alegorijo novo leto, nakar je društveni predsednik br. Bogomir Kajželj pozdravil članstvo in vse goste s primernim nagovorom. Nato se je razvila zabava s plesom. Večer je bil v vsakem oziru nad vse posrečena prireditve.

Sokolski Tabor

je imel kot po navadi nabito polno dvorano. Od Sokola I. smo že vajari prvovrstnega aranžmaja, letos pa so prekosili samega sebe. Nastopila je menažerija najkvalitetnejših zverin, ki so se pa vedle skrajno dostojno. Nič čudnega — saj ji h je krotil Ribničan z vilami in velikanskim tercerolom. Goste so zabavali nadalje oktet »Zvona«, znani chansonnier Premelč in baletne točke. Navzlic tropični vročini ni bil nikdo slabe volje in je vztrajal do konca.

»Soča« je silvestrovala v Kazini, ki je bila prav lepo okrašana. Precej dolgo je sicer trajalo, da se je dvorana napolnila, po 9. uri pa je bilo vse zasedeno. Prav presrečno izbran spored je kaj kmalu razvoljzal jezike. Premelč je posebno ugajal dekleptom, ki so se upajala nad njegovimi šlagerji. Sočani in njih prijatelji so stopili v novo leto z državnim himno. Po polnočnem nagovoru so se zavrteli pari, da je bilo veselje.

Sportni klub Ilirija

je letos priredila silvestrovanje v restavraciji »Slonc«. Naval je bil jako velik. Zastopani so bili vsi sloji, razpoloženi bogovsko. Prvovrstne baletne točke sta predvda baletni plesalec Mrak s svojo partnerico. Plesni par ga. Stojkovičeva in g. Seunik sta s svojim izvrnim tangom žela obilno odobravanje. Hudomušen nagovor društvenega podpredsednika dr. Lapajnela so sprejeli navzoči s salvami smeha. Pri vstopu v novo leto je bila razdeljena nagrada za najzabavnijega in najbolj čmerikavega gosta. Oba sta si to pošteno zslužila. Prvi je prejel steklenico šampanjca, drugi korenje in citrono. »Merkurjev jazz« je zopet dokazal, da je najboljši v Ljubljani.

Ostale prireditve

Silvestrovno je bilo v Ljubljani še vse polno. V Mestnem domu je stopil v Novo leto »Slavec« prav živahno. Sokol IV. je zapuščal staro leto pri Česnovarju. Na Bellevue je silvestroval Ljubljanski Zvon. Niže spodaj, v Reinighausu je imel silvestrovanje šišenski Sokol. Od ostalih prireditev je bila gotovo najbolj obiskovana v kavarni in restavraciji »Emonic«.

Maribor, 2. januarja.

Zaključek starega leta je Maribor slavil z raznimi društvenimi in zasebnimi prireditvami, ki so bile vse zelo dobro obiskane. Največja je bila prireditve Sokola v veliki dvorani pivovarne »Union« in v vseh stranskih prostorih in tudi program je bil zelo pester. Člani Narodnega gledališča, gđc. Barbičeva, g. Skrbineš in g. Tomasič so prizorili kratko burko, gđc. Kovačeva je odplešala eksotični ples, člani in članice Sokola ter naraščajniki so pa poskrbeli za variete, telovadbo itd. Obisk je bil ogromen. Sokol I. je priredil lastno zabavo v telovadnici podčastniške šole v vojašnici kralja Petra, istotako z velikim uspehom. Pevski zbor »Maribor« je zaključil staro leto ob številnem obisku v dvorani Zadržne gospodarske banke, pestrre zabave so pa bile tudi po večjih kavarnah in hotelih. V »Astorijski« je igrala Gjudelbergova kapela, nastopili pa so kot solisti člani opere in operete gđc. Udovičeva, g. Trubnovič in g. Ivelja, ki so svoj program ponovili tudi v kavarni »Jadrane«. V »Veliki« kavarni je bil varietetni program, enako v baru. V hotelu »Orel«, kjer so gosti zasedli vse spodnje dvorane in sobe ter vse tretje nadstropje, je pel gledališki zbor pod vodstvom g. Pavla Koviča, pa tudi v kavarni »Central« in drugod, do poslednje gostilne, je bilo pestro življenje. Zunaj je nalahno padal sneg.

Kamnik, 1. januarja.

Kaj takega se v Kamniku že ni pripetilo dolgo vrsto let, da bi na Silvestrov večer ne bilo nobene zabave niti v Citalnici niti v Kamniškem domu. Nekaterim je bilo to prav, večini pa zopet ne. Naša društva ne znajo izrabiti ugodnih prilik, ko bi s predstavami najbolj zadovoljili občinstvo. In najugodnejši čas za prireditve so gotovo božični prazniki. Slabo vreme in neizmerni dolgeas naravnosti silil ljudi v gledališče. Iz prakse vemo, da so bile vse prireditve v tem času vedno najbolj obiskane. Zlasti pa so bili že od nekaj priljubljeni Silvestrovi večeri v Kamniškem domu. Bili so vedno rekordno obiskani. Prav tako tudi v Citalnici. Iz kakšnega vzroka je Silvestrov večer izostal v obeh kamniških kulturnih hramih, nam je popolnoma nerazumljivo, manj pa za Citalnico, ker se nameravani zabavni večer s sodelovanjem salonskega orkestra ni mogel vršiti radi odsotnosti velikega števila igralcev. Vršila se je le običajna vaja plesne šole, ki je potekala v veselem razpoloženju v novo leto. Ker ni bilo nobene prireditve, so se Kamničani porazgubili po gostilnah, kjer so ob zvokih harmonike, gramofona ali radia pričakali novo leto. Kako so praznovali Silvestrov večer naši vrli planinci v Kamniški Bistrici, o tem pa pridojnj!

Deževen in pust je bil zadnji dan v letu in se je vsakdo tem raje poslovil od njega. Prireditve so bile dobro obiskane, zlasti Silvestrov večer Sokola v Celjskem domu je imel obisk kot še nikoli. Pa je tudi lep spored zelo zadovoljil. Brezhibne vaje članov in članic ter zabavni nastopi so bili dobro našturani. Zelo je ugajala alegorija ob polnoči. Po polnoči je bil ples do jutranjih ur. — V Ljubljanskem domu je silvestroval ob dobrem obisku Celjski družabni klub, v Narodnem domu pa »Svoboda«. — Sicer pa kriza, kriza. Pijanec je bilo zelo malo po cestah, razgrajacv še manj.

Rimske toplice, 1. januarja.

Silvestrovali smo v sredo večer v dvorani hotela »Nova Pošta«. Naši gasilci, ki so priredili Silvestrov večer, so poskrbeli za izbranim gradivom in vesplošno zadovoljili posetnike. Kvartet pevskega odseka sokolskega društva je zapel nekaj pesmi, nakar je bila otvoritev tombole. Največji in prvi dobiček je dobila g. Lokovškova z Ogeč, drugi dobiček pa je ugodna naklonila g. Ručmanu, prometniku na tukajšnji železniški postaji. Tudi ostali so dobili krasne in lepe dobičke. O polnoči je sledila živa slika in običajen novoletni nagovor, za tem pa se je potem razvila prosta zabava.

Cerknica, 1. januarja.

V sredo je priredilo Sokolsko društvo v domu svoj vsakoletni Silvestrov večer, ki je krasno uspel. Ves program je bil zelo zanimiv. Pevci so se pod vodstvom br. dr. K. Rašca zelo dobro odrezali; tako moški, kot mešani zbor. Na sporedu je bilo tudi več šaljivih prizorov in burka. Za zabavo in ples so pa poskrbeli domači godbeniki.

Litija, 1. januarja.

Sokol je priredil letos v sokolskem domu Silvestrov večer z obširnimi vzporedom. Pohvalo zaslužio vsi prireditelji, posebej pa še g. Plečičar za šaljive kuplete in g. Darko Brilli za solospve. Prireditve je bila dobro obiskana, kljub temu, da je bila vstopnina razmeroma precej visoka.

Trbovlje, 1. januarja.

Prehod iz starega v novo leto: Starodavna tradicija Silvestrovanja seveda tudi letos pri nas ni bila opuščena, dasiravno se je tokrat vršilo vse v jako skróčnem obsegu, t. j. v znamenju težke rudarske krize. Vsi trije domovi, t. j. Sokolski, Društveni in Delavski, so bili sicer povoljno obiskani, vendar pa je bilo povsod videti le največ plesateljine mladine, ki seveda na prireditve ni šla radi popivanja, mar predvsem radi plesne zabave. Prireditve pa letos niso bile dovoljene preko 1. ure popolnoči, kar je bilo jako na mestu, zato pa je bilo novoletno jutro — z malimi izjemami — mnogo mirnejše nego druga leta. — Na novega leta dan je delavska godba od ranega jutra do poznega večera svirala po delavskih kolonijah, vzpodbujajoč, kakor vsako leto, tudi letos prevladujoč k novemu življenju v srenejšem novem letu.

Pragersko, 2. januarja.

Tudi pri nas na Pragerskem smo se lepo poslovili od starega leta. V vseh gostilnah je bilo zelo živahno, najbolj pa na prireditvi Sokola v dvorani in stranskih prostorih kolodvorske restavracije, kamor so prišli tudi številni tujci. Tudi igra članov in naraščajca je kar najlepše uspela, tako da ima Sokolsko društvo gmožen in moralni dobiček.

Poljčane, 1. jan.

Silvestrov večer je priredilo v prostorih hotela Bauman naše gasilno društvo, ki že nad 40 let deluje v splošno zadovoljstvo krajanov. Poleg številnih domačinov so posetili prireditve tudi v obilnem številu Makolčani, ki so pripeli k nam s svojim avtobusom. Točno ob 24. uri je imel slavnostni novoletni nagovor na navzoče gasilce in odborniki g. Gajšek, ki je ob tej priliki izrekel med drugim vsemu občinstvu zahvalo za njegovo podporo. Za njim je govoril še g. prof. Resman, povdarjajoč požrtvovalno delo naših vrlih gasilcev. Za tem se je razvila prosta zabava in ples, k čemur je pripomogla godba iz Paker pri Mariboru.

Konjice, 1. januarja.

Silvestrov večer je obhajal naš »Sokol« letos prav prisrečno. V Narodnem domu je bilo zbrano lepo število občinstva, ki je z burinim odobravanjem sledilo novoletnemu nagovoru brata notarja Jeraba. Posebno živahno točko programa je izpolnila izbira »Mis Konjice«. Ta točka je bila letos prvič na programu in je bila izbira res prav odlična. Največ priznanja je dobila gđc. Jelena Jerab, ki je bila z veliko večino izvoljena za »Mis Konjice«. Ostale točke programa je izpopolnil naš »Salonski orkester«, ki nas ob vsaki priliki razveseli s svojimi izbranimi komadi.

Cerknica

Smrtna kosa. Pretekli teden nam je smrt zopet ugrabila dva stara Cerkničana. V sredo je umrl v Cerknici Andrej Kos, ki je dosegel častljivo starost 88 let; v četrtek pa je umrla Marija Znidarski, ki je tudi dosegla okrog 80 let. N. v. m. p!

Plen divjega lovca. Nekki cerkniški lovec je našel pretekli teden v bližini Dolenje vasi poln nahrbtnik srnjega mesa. Nahrbtnik je bil skrit v grmovju. Najbrže je tudi to srno podrla krogla divjega lovca.

Odhod gđc. Repičeve. Iz Cerknice je odšla tukajšnja učiteljica gđc. Repičeva, ki se bo udeležila enoletnega tečaja SKJ.

Napredovanje. Napredoval je v višjo skupino tukajšnji nadiučitelj g. Leopold Hladnik. Cestitalu!

Južno vreme. Nastopilo je spet južno vreme sneg se hitro taja in že dva dni imamo na cesti pravo brozgo.

Požar v Zirovnici. V soboto zjutraj ob dveh je začel goreti v Zirovnici skedenj posestnika Funca. Skrajajo so bili ljudje zelo razburjeni in si niso mogli pojasniti, kakó je nastal požar. Kmalu pa se je izkazalo, da je zažgal skedenj sam domači sin, ki je nekoliko slaboumen. Ko

je zažgal, je takoj odšel v bližnjo Grahovo in je že med potoma povedal ljudem, da je on zažgal. Na mestu požara so bili takoj domači gasilci, ki so omejili požar. Posestniku Tuncu je pogorel ves skedenj, vsa mrva, 3 vozovi, slamo-reznic in drugo poljsko orodje. Tunc trpi zelo veliko škodo, ker je le malenkost krita z zavarovalnico. Zelo junaško so se izkazali domači fantje in so nekteri odnesli teže poškodbe na opeklinah in so morali iskati zdravniško pomoč. Požigalca so takoj odpeljali v cerkniške zapore, pozneje pa v Ljubljano.

Skosan uzmovič. Vsakdo si poželi za praznike kaj boljšega pod zob. Tako je pred prazniki zmanjkalo neki posestnici pri Sv. Roku več dobro rejnih kur. Okradena posestnica je tatvino prijavila tukajšnjim orožnikom in ti so takoj začeli naokoli malo tipati. In res so tako pridno poizvedovali, da so kure čez dva dni kar same prikorakale domov. Najbrže se je uzmovič prestrašil orožnikov in je hitro spustil ukradene kure na svobodo.

Dolnja Lendava

Odbor za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju Petru I. Osvoboditelju v Dolnji Lendavi je priredil v novemburu dobro uspel Martinov večer s srečolovom. Vsem cenjenim gg. trgovcem in gostilničarjem se odbor tem potom najiskrenejše zahvaljuje za naklonjene dobičke. Na prostovoljnih prispevkih so poslali odboru: Oficirski dom v Varaždinu 1000 Din, Kmečka hranilnica v Dolnji Lendavi 1000 Din Hranilnica in posojilnica v Turnišču 500 Din, ravn. Fejtó 250 Din, Rochlitz 150 Din; po 100 Din ravn. Kastelac, J. Benko, notar Koder, občinska hranilnica v Murski Soboti in občina Murska Sobota, 85 Din Skoberne; po 50 Din: župn. Čačič, Rantaša in M. Tratnjek; Freyer 30 Din, pp. Djordjevič 30 Din, P. Kalman 20 Din, Takač 15 Din. — Občine so prispevale: Dolnja Lendava 2000 Din, Dolgavas 500 Din Beltinci 400 Din, Pince 300 Din, Dolina 300 Din, Peteševci 200 Din, Zamostje 200 Din, Bratonci 100 Din, Filovci 100 Din, Banuta 100 Din, Kot 50 Din. — Nabrali so: inž. Maček v Beltincih 1095 Din (med drugimi so darovali: inž. Mikuš 300 Din, inž. Maček, M. Brumen in P. Ošterc po 100 Din, J. Vogler, St. Zemljič, Fr. Režek in J. Friedrich po 50 Din), dr. Šumenjak 200 Din, kolonisti iz Benice 210 Din, vojaška četa v Dolnji Lendavi 12750 Din, meščanska šola v Dolnji Lendavi Lendavi 325 Din, pošte od tam 180 Din, osnovne šole: Dolnja Lendava 153 Din, Bogojina 238 Din, Gaberje 121 Din, Lipovci 8525 Din, 112 Din, Kapca 6350 Din, Dolgavas 120 Din, orožniki v Dolnji Lendavi 80 Din, v Beltincih 40 Din, v Gaberju 40 Din, v Turnišču 235 Din, oficirski zbor v Dolnji Lendavi kot dohodek oficirskega plesa 1020 Din, iz neke sodne poravnave 200 Din. Vsem darovalcem najlepša hvala! Odbor prosi še ostale občine dolnjendavskega sreza, da votirajo in vpošljejo čimpreje svoje prispevke. Naj ne bo v našem srezu občine, ki ne bi ničesar darovala! — Odbor.

Rečica pri Laškem

Božičnica. Udeležba vašanov pri letošnji božičnici je bila nad vse častna. Navzoč je bil tudi krajevni šolski odbor s predsednikom g. Kosmusom. Nagovoru g. upravitelja Bratuže Marijana so sledile deklamacije in prvi uspel nastop fantovskega oktet. Obarovali so 112 otrok. Priznanje za trud pri prireditvi gre tudi učiteljici gđc. Robek Mariji. Šolsko upraviteljstvo se s tem zahvaljuje vsem plemenitim darovalcem za darove in podporo.

Ad Rimske Toplice — — — Na Ogečah pri Rimskih Toplicah je umrla 30-letna Terezija Ožek. Bolehala je na neozdravi jetiki. Ko se je vrnila nedavno domov, je bila že slaba, dokler ji ni zavratna bolezen izpodkopala življenja v najlepši dobi. Blag ji spomin — zalujočim naše sožalje!

Sokolsko društvo priredi v soboto popoldne ob 17. uri v prostorih gostilne br. Gregorja Pušnika sejo za glavno skupščino.

Dosedanji načelnik cestnega odbora za krajni zastop Laško g. Deželak Matevž iz Lož pri Rimskih Toplicah je bil po odlogu banke uprave razrešen svoje službe. Na njegovo mesto je bil imenovan g. dr. Fran Roš, odvetnik v Laškem.

Slovenske Konjice

Premestitve. Premestena je voditeljica dekličke osnovne šole v Konjicah gđc. Lea Roth za učiteljico v Vitanju. Začasno prevzame posle upraviteljica g. Jareb Tončka.

Občni zbor Sokolskega društva v Konjicah bo v četrtek 8. januarja ob 20. uri v dvorani Narodnega doma v Konjicah.

Tatovi. Dne 27. decembra so se pojavili neznani zlikovci, ki so vlomili na Stranicah v trgovino gospoda Srca, ter mu odnesli manufakturnega blaga za 8000 Din. Okraden je bil 25. decembra tudi g. Strauč v Konjicah, kateremu je odnesel iz stanovanja neznani nepridiprav dva para čevljev.

Lukovica

Zadnje leto smo precej napredovali. Zgradili smo zdravstveni dom v vodovod, ki ima najboljšo pitno vodo. Pred leti se je namreč tukaj pojavil tifus, zdaj smo pa rešeni tega zla. Največja zasluga za to pridobitve gre g. dr. Pircu, v občini pa g. Pungartniku Francu, trgovcu v Lukovici, ki je pa za let priminul v najlepši dobi star 47 let. Z njim je občina izgubila požrtvovalnega delavca in svetovalca. — Odpovedal se je županstvu tukajšnji župan, ki je vodil občino 3 in pol leta, na njegovo mesto je imenovala banska uprava g. Kenda Josipa, notarja na Brdu.

Marenberg

Poroka. Dne 24. decembra sta bila poročena g. Stane Horvat, učitelj pri Sv. Urbanu pri Ptuj, in gđc. Ana Pušnik, šivilja iz Marenberga. Dosti sreče!

Kolo jugoslovanskih sester v Marenbergu je priredilo na Stelanovo v Brudernanovi dvorani znano ljudsko igró »Dremit«. Prireditve je uspela zadovoljivo, kakor igra sama, tako tudi zabava. Čisti občinski plesni orkester KSJ za božičnico revne trške in okoliške dece.

Hotel Marenberg, last gospe Terezije Lukas je prevzel s 1. januarjem 1931 g. Preglav Oto, sin posestnika in gostilničarja Franca Preglava iz Marenberga.

Važno za davkoplačevalce

Davčna uprava Ljubljana, mesto razglasa:
Dokler se ne izvrši nova odmera zemljarine, zgradarine, rentnine in družbenega davka za tekoče leto 1931, morajo davčni zavezanci plačevati te davke po predpisu iz prejšnjega leta, t. j. iz leta 1930. Od tega so izvzeti samo oni davčni zavezanci, ki so prijavili prestanek davčne dolžnosti (člen 147. Zakona o neposrednih davkih).

Vsmislu člena 143 pravkar omenjenega zakona o neposrednih davkih in njega pravilnika, dospel je 1. januarja 1931 že v plačilo prvi obrok: zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, pavšalnega davka na poslovni promet in vojnice. Vsi ti že v plačilo dospeli četrtletni davki se morajo plačati najkasneje do 15. februarja 1931. Kdor bi do tega dne ne plačal zapadlega obroka, se mu od neplačane vsote zaračunajo 6% na zamudne obresti in se izterja neplačani davek z obrestni vred prisilno.

Zemljarina dospe v plačilo ter se mora plačati v dveh enakih letnih obrokih, najkasneje do 15. avgusta 1931 in dne 1. novembra 1931 sicer se bodo istotako zaračunale 6% zamudne obresti in se bodo neplačane vsote prisilno izterjale.

Davek novih davčnih zavezancev in davek za nove davčne predmete, ki se bo odmeril med tekočim davčnim letom, dospel v plačilo oni dan, ko se bo davčnim zavezancem pravilno izročil plačilni nalog ali odlok, plačati se mora 30. dan po vročitvi plačilnega naloga odnosno odloka in sicer v onem znesku, ki je po zakonskih rokih že dospel v plačilo.

Davek na poslovni promet onih zavezancev, ki ga plačujejo po knjigi opravljenega prometa, dosepe in se mora plačati za IV. četrtletje 1930 najkasneje do 30. januarja 1931.

Davek na rente, ki se pobira v smislu člena 71 zakona o neposrednih davkih posredno po dolžniku, se mora plačati v 45 dneh po poteku poluletja, tedaj za I. polletje do vštetelega 14. avgusta 1931.

Uslužbeni davek, kakor tudi davek na samsce, ki so ga pobrali službodajalci in sicer:

1. državne in samoupravne institucije.
2. družbe, ki polagajo javno računo in ki so vsled tega načelno zavezane družbenemu davku in sicer v obeh teh primerih brez ozira na število zaposlenecv in
3. ostali delodajalci, če zaposlujejo mesečno povprečno nad 20 zaposlenecv, morajo odprijeti davčni upravi najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Ostali delodajalci pa plačujejo ta davek potom davčnih znakov za vse zaslužke, in sicer s tem da nalepijo te znake ob vsakokratnem izplačnem roku v knjižici za uslužbeni davek na zato določenem mestu in obenem znake uničijo.

Davek na samsce pa morajo tudi vsi ostali delodajalci odprijeti davčni upravi brez izjeme v gotovini in sicer najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Gospodarske vesti

✓ **Vsem čebelarjem sporočamo**, da obstaja v Ljubljani Čebelarstvo društvo za vsa Dravsko banovino, ki deluje za povzdigo čebelarstva. Društvo izdaja mesečno strokovni list »Slovenski Čebelarč, ki velja letno 40 Din. Smo v času težke gospodarske krize, ki zahteva, da se strnje naše vrste, če hočemo, da ne bo čebelarstvo propadlo. Zato vabi odbor vse čebelarje, da vstopijo v društvo. Naznanite svoj pristop z dopisnico na naslov: Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani. Držimo se gesla: »Svoji k svojim.«

✓ **Sprememba tvrdke.** Jugomautner d. d. za proizvodnjo in trgovino s semenom v Subotici je spremenila svoj naziv v »Mautner Edmund jugoslovanška delniška družba za proizvodnjo in trgovino s semenom.«

✓ **Nove možnosti našega izvoza v Češkoslovaško in Madjarsko.** Vsled živahne carinske bitke, ki jo vodita Češkoslovaška in Madjarska se odpirajo našemu izvozu nove možnosti eksportne delavnosti. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja zvoznikarje na to enjenico. Na češkoslovaških tržiščih se že obétno čuti potreba poljskih pridelkov, predvsem so to žitarice vseh vrst, dalje zelenjava, vino, živina in mesnati izdelki, mast, perutnina, jajca, volna, koža, moka itd. Na drugi strani se prikazujejo na madjarskih tržiščih potreba po onih proizvodih, ki so jih prej upražali iz Češkoslovaške, predvsem les, deske, gorivo, železo, baker, steklo in steklene izdelki, papir, kakor tudi proizvodi kemične in tekstilne industrije.

✓ **Standardizacija naših tobačnih monopolov.** Uprava državnih monopolov namerava osnovati poseben znanstveni institut, ki bo imel nalogo poudarjati našo domačo tobačno produkcijo. Predvsem bo institut določeval vrste tobaka, ki se imajo uporabljati za domač konsum in izvoz.

✓ **Zadružni koledar.** Zadružna založba v Ljubljani, je izdala za leto 1931 Zdržični koledar, ki je v prvi vrsti namenjen umrelemu zadružnemu delavcu pokojnemu Antonu Kristanu. V koledarju je nakopičena vsa zgodovina njegovega marljivega snovanja. V ostalem pa nudi koledar obilo gradiva zadružnega pokreta in bo vsakemu zadružarju, kakor tudi narodnemu gospodarju dobrodošel pri razmišljanju raznih gospodarskih vprašanj. Posebno pregledno je opisan in statistično obdelan del, ki govori o mednarodnem zadružnem tisku. Koledar se naroča pri Zvezi gospodarskih zadrug v Ljubljani, Miklošičeva cesta 13, ali v Zadružni zalozi v Ljubljani. Cena izvodu znaša 10 Din, strani pa ima preko 200.

✓ **Dividenda Narodne banke.** Bilančni odbor Narodne banke je sklenil, da se predlaga obétnemu zboru dividenda za leto 1930 v isti višini, kakor za leto 1929, t. j. 400 Din za vsako delnico. Iz referata bilančne seje je razvidno, da bo letošnji čistí dobiček banke nekaj manjši od lanskega leta.

✓ **Podjetja, veliki obrti, hranilnice, banke, zasebni uradi itd.,** ki za svoje uslužbence plačujejo uslužbeniški davek skupno, dobijo tiskovine za priglas obvezancev za ljudsko delo (kuluk) na mestnem magistratu, soba št. 21, ker nekatera podjetja pošiljajo pomanjkljivo izpolnjene izkaze delavnih obvezancev. Seznan obvezancev mora obsegati: ime, priimek, poklic, stanovanje, rojstni dan, mesec in leto obvezancev, koliko plačuje letno uslužbeniškega

...ka in ali bo izpolnjeval obveznost za javna dela osebno ali po namestniku, ali pa bo raje plačal odkupnino.

✓ **Ustanovitev podružnice Kmetijske družbe v Mariji Snežni.** V nedeljo, dne 28. t. m. se je ustanovila v Mariji Snežni v Slov. Goricah podružnica Kmetijske družbe, katero bo vodil kot načelnik g. Šumandl Karol, posestnik na Zgornji Velki. Pristop je prijavilo nad 80 novih udov.

✓ **Zlate zaloge Banque de France.** Zlate zaloge francoske državne banke se še vedno stalno višajo. V zadnjem tednu se je stanje povečalo za 383 milijonov in znaša 52,238 milijonov frankov. Otok bankovcev je stacioniran in znaša 75,369 milijonov frankov.

✓ **Uradni diskont v Združenih državah 2%.** Federal Reserve Bank v Newyorku je znižala diskontno mero na 2%.

✓ **Ruski dumping prodira k nam.** Gospodarski krogi iz Banata so pristojne oblasti opozorili na dejstvo, da se v zadnjem času uvažajo k nam večje količine ruskega blaga in sicer preko Madjarske. Posebno so to razni tekstilni proizvodi, ki se trudijo pri nas po tako nizkih cenah, da je onemogočena vsaka konkurenca.

✓ **Italija kupuje žito v Avstraliji.** Italijanski eksperti so dospeli v Avstralijo, da proučijo možnosti nakupovanja žita v Avstraliji. Gre se pri tem poslu za milijonske količine žitaric. V kompenzacijo naj bi avstralska vlada dovolila Italiji naselitev večjega števila italijanskih delavcev.

Dobave

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. januarja 1931 ponudbe glede dobave kovanih želez, brzomerilnih trakov in kaučuk cevi. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. januarja 1931 ponudbe glede dobave izolirnih spojk. Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. januarja 1931 ponudbe glede dobave grafičnih narčtov in grafikovov. — (Predmetni pogoji so v vpogled pri omenjenih oddelkih).

Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik (Srbija) sprejema do 11. januarja 1931 ponudbe glede dobave 5000 kg strojnega olja in 5000 kg kilinderskega olja. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. januarja 1931 ponudbe glede dobve 5000 kg tračnih žabljev. Dne 12. januarja 1931 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave rebraste pločevine. Dne 13. januarja 1931 pri Direkciji državnih rudarskih preduzeća v Sarajevu glede dobave hrastovih železniških pragov. — (Predmetni oglasil z natančnejšimi pogoji so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Dne 13. januarja se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 235.000 komadov zamaškov iz plutovine; dne 15. januarja 1931 pa glede dobave 500 kg hidroklornega kinina. — (Predmetni oglasil je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču).

Borzna poročila

dne 2. januarja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 2. januarja. Amsterdam 22'765, Berlin 13'4525 do 13'4825, Bruselj 7'8959, Budimpešta 9'8877, Curih 1094'40—1097'40, Dunaj 7'9452 do 7'9712, London 274'13—274'93, Newyork 56'335 do 56'535, Pariz 222'06, Praga 167'28—168'08, Trst 295'78—295'95.

Zagreb, 2. januarja. Amsterdam 22'765—22'825, Dunaj 794'12—796'12, Berlin 13'4525—13'4825, Bruselj 789'59 bl., Budimpešta 987'27—990'27, London 274'13—274'93, Milan 294'80—296'80, Newyork ček 56'335—56'535, Pariz 221'06—223'06, Praga 167'28—168'08, Zürich 1094'40—1097'40.

Beograd, 2. januarja. Amsterdam 22'7350 do 22'7950, Berlin 13'4525 do 13'4835, Budimpešta 987'27—990'27, Curih 1094'40—1097'40, Dunaj 794'12—797'12, London 274'13—274'93, Milan 294'78—296'78, Newyork 56'3350—56'5350, Pariz 221'06—223'06, Praga 167'28—168'58.

Dunaj, 2. januarja. Amsterdam 286'12, Beograd 12'5666, Berlin 169'18, Bruselj 99'26, Budimpešta 124'27, Bukarešta 4214, Kopenhagen 189'80, London 34'5013, Madrid 75, Milan 37'1825, Newyork 710'40, Pariz 27'83, Praga 21'055, Sofija 5'1475, Stockholm 190'30, Varšava 79'59, Zürich 137'68.

Curih, 2. januarja. Beograd 9'1260, Pariz 20'2675, London 25'055, Newyork 516, Bruselj 7'2025, Milan 27'01, Madrid 54'10, Amsterdam 207'65, Berlin 122'90, Dunaj 72'60, Sofija 3'73, Praga 15'295, Varšava 57'85.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.
Zagreb, 2. januarja. Drž. papirji: 7% inv. pos. 86—87 (86'50), voj. škoda ar. 425 d., kasa 425'50—427 (425'50), feb. 417'50—419, mare 418 do 419, 4% agr. obv. 50'75—51'95, 7% Bler. 79 do 79'62 (79'50, 79'75), 8% Bler. 91'25—91'75, 7% pos. hipot. 78'50—79'50. — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 945 d., Udružena 191—192, Ljublj. kred. 125 d., Medjunarodna banka 67 d., Narodna banka 8120—8300. — Industrije: Šečarana Osijek 290—291, Trboveljska 361—365, Slavonija 200 d., Vevče 128 d.

Beograd, 2. januarja. 4% agr. obv. 52, voj. škoda 425—426.

Dunaj, 2. januarja. Bankverein 16'75, Kreditni zavod 46'85, Dunav-Sava-Adria 13'59, Prioritete 88'45, Ruše 26, Trbovlje 45.

Žitna tržišča

Tendenci na ljubljanskem tržišču évrsta, brez prometa.

Novi Sad, 2. januarja. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 117 vagonov, ječmen 25, koruza 27, moka 7, otrobi 16 vagonov. Tendenci: neizpremenjeno.

Sombor, 2. januarja. Pšenica: slav. 78 kg 127 do 132, ostala neizpremenjeno. Ječmen: baški 64-65 kg 110—112, letni 69-70 kg 140—150, baranjski 70 kg 170—175. Koruza: baška nova posušena 87'50—92'50, ostala neizpremenjeno. Fižol: baški »usanc« 230—240. Moka: baška 0g, 0gg 245 do 255, 2. 215—225, 5. 185—195, 6. 165—170, 7. 120—130, 8. 92'50—97'50. Tendenci: neizpremenjeno. Promet: 2715 vagonov.

Budimpešta, 2. januarja. Tendenci: slabša, promet: majhen. Pšenica: marc 14'50—14'53 (14'50 do 14'52), maj 14'90—14'91 (14'90—14'91). Rž:

mare 9'75—9'76 (9'74—9'75). Koruza: maj 12'26 do 12'35 (12'27—12'28).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenci mlačna, promet: 1 vag. desk. 1 vag. rezane bukovine.

Sportl

Prsnega plavanja ne bo več na olimpijadi?

✓ Zürich Sports prinša članek izpod peresa P. Domonkosa, glasom katerega je želja merodajnih činiteljev v plavalnem sportu, da se črta prsno plavanje iz programa olimpijskih iger.

Vzrok črtanja je iskati v tem, da hočejo olimpijski program skrajšati.

Čehi v Los Angelesu.

Českoslovaški olimpijski odbor je imel nedavno sejo, na kateri je sklenil, da se Českoslovaška udeleži olimpijskih iger 1932 v Los Angelesu in zimske olimpijade v Lake Placidu. Za zimske igre pridejo v poštev 8 smučarjev z dvema delegatoma, dalje dva drsalca in sodnik. V Los Angeles potujejo: lahka atletika 3 ali 4 osebe, težka atletika: 7 in delegat, boks: 3 in sodnik, horenje 6 mož kot moštvo v sabljanju; poleg teh še eden za veslanje in po dva plavalca in kolearja, Sokoli ne kažejo posebnega zanimanja za udeležbo, poslano bo pa najbrže moštvo za orodno telovadbo. Skupno pride v poštev 46 udeležencev.

Prvenstvo Dravske banovine v table tenisu za leto 1931.

Akcijski odbor Jugoslovenskega table tenisa saveza za Dravsko banovino razpisuje za dne 6. in 7. januarja t. l. prvenstvo Dravske banovine v table tenisu za leto 1931.

Glasom določila pravilnika za odigravanje prvenstvenih tekem, se vrši prvenstvo v Ljubljani, prostor se objavi naknadno. Pravico sodelovanja imajo samo člani JTTS na področju Dravske banovine odnosno njih verificirani igralci.

Glasom določila točke 6 pravilnika se vrši prvenstvo v naslednjih disciplinah: a) single za gospode, b) single za dame, c) double za gospode, d) double za dame, e) mixed double, f) moštva (3 igralci). Vst tekmovalnja se odigravo po sistemu »best of five« z Jaque Tema žogami. Točke pod a) in b) se igrajo po cup sistemu, zadnji 4 igralci medsebojno na točke. Tekmovanja pod c), d) in e) se vrše po čistem cup sistemu. Moštva igrajo na točke po sistemu best of tree. Pri točkah e), d) in e) je prvak zmagovalec v finalni igri, premagani je drugi, za 3. in 4. mesto igra oba premagana iz semifinala. Pri tekmovalnih pod a) in b) v finalih, ko se igra na točke, se vsaka zmaga oceeni z eno točko. Zmagovalec je, kdor doseže največ točk. V slučaju enakega števila točk za prvo mesto, se vrši odločilna igra, pri ostalih odločuje boljša sets diferenca.

Pri prvenstvu moštve se vsaka zmaga moštva oceeni z 1 točko. Placement se določil po doseženem številu točk. V slučaju enakega števila točk za prvo mesto se odigra odločilna igra. Za ostala mesta odločuje število posameznih zmag. V moštvo lahko vsak klub imenuje poljubno število igralcev, proti enemu klubu pa smejo nastopiti le trije. Pri nastopu proti naslednjemu klubu je dovoljeno, spremeniti igralce z drugimi od nominiranih. Kapetan moštva odredi vrstni red igranja za svoje 3 igralce. Zmagovalec se prglasi in prizna točka moštva, ki doseže kot prvo 5 zmag. V prvenstvu moštve se igrajo samo single igre. Vsak klub sme postaviti največ 2 (dve) moštví.

Prijavnina znaša za osebo in točko 10 Din, za moštvo 25 Din. Zmagovalec v vsaki kategoriji dobi naslov prvaka Dravske banovine za leto 1931 in priznanico. Protesti, katere rešuje vodstvo turnirja, morajo biti predani pisмено v roku pol ure po končani tozadevni igri. Protestu mora biti priložena vsota 25 Din, ki se vrne samo v slučaju ugodne rešitve.

Prijave s prijavnino je poslali najkasneje do 5. januarja do 18. ure na naslov Mirko Pevalek, Ljubljana, kavarna Evropa. Kasneje doše, kakor tudi naknadne prijave se bodo upštevale le proti dvojni prijavnini. Prijave brez prijavnine se ne upštevaajo. S. K. Muri je dovoljena prijava na licu mesta.

Akcijski odbor JTTS za Dravsko banovino. Smučarski tečaj pri planinski kočii dravinjske podružnice na Pesku.

se je vršil med božičem in Novim letom. Bil je prav dobro obiskan. Vodil ga je znani učitelj smučanja g. Brvar, ki je svoje tečajnike prav temeljito izvežbal v vseh panogah smučarskega športa. Razen tega je pa treba tudi pripomniti, da spada teren Konjiška in Vitanjska planja, na

dalje Ostrica, Planinka in Rilniška jezera med najlepše in najboljše smučarske terene na našem Pohorju. Nekako naravno izhodišče tvori kočii »Na pesku« in ni éudno, da je baš pri tej kočii vso zimo največ smučarjev. Dasi ravno obstoja še le pičli dve leti in je sicer precej prostorna, vendar vse kaže, da bo treba kočii razširiti. Sneg je sedaj jako povoljen, visok okoli 60 cm. Mraz ne presega — 6° C.

*

Smučarski tečaj SK Ilirije. Razpisani tečaj za klubove élane pod vodstvom g. Joška Janša se vrši od 26. do 31. decembra 1930 v Ljubljani, če bo dovolj snega, drugače v Dovjem. Prijavnine ni. — Interesenti naj se v svrhu natančnih informacij sigurno udeleže sestanka smučarske sekcije dne 22. t. m. v kavarni Evropa. — SK Ilirija.

Radio

Ljubljana, sobota, 3. januarja: 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza, 17.30 Plošče. 18.00 Radio orkester. 19.00 B. Hrovat: Filmska kultura 19.30 Gospa Orthaber: Angleščina. 20.00 Koncert češke filharmonije (prenos iz Prage): Mahler: VI. simfonija in A-molu 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Hawai-jazz. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sobota, 3. januarja: 17.00 Radio orkester. 18.30 Novice. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Praga. 22.00 Vreme, sneg in novice. 22.10 Plesna glasba.

Beograd, sobota, 3. januarja: 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Radio orkester. 18.00 Plošče. 19.30 Predavanje. 20.00 Prenos opere.

OKVIRJI!

Največja zaloga najmodernejših okvirjev vseh vrst. Izdelovanje lesenih lesčenecv ter vsakovrstnih rezbarskih in oziatarskih del. — Izdeluje solidno in poceni tvrdko

A. GOTZL, Ljubljana
Dunajska cesta 17 343

Št. 3.797/1930.

Razglas

Pri mestni občini kočevski se odda proviziorno mesto občinskega blaginjnika proti mesečni plači 2000 Din. Z blaginjškim poslji je združeno tudi pobiranje občinskih trošarin.

Prošnje svojeručno pisane in pravilno kolokovane, je vložiti do vštetelega dne

20. januarja 1931

pri podpisnem županstvu. Sprejemni pogoji so razvidni iz natečaja, ki je objavljen v »Službenih objavah« Dravske banovine. (Jugoslovan« št. 1, leto II. z dne 1. januarja 1930.)

Županstvo mestne občine Kočevje,
dne 29. decembra 1930. 406.

Lovske puške

loberte, pištole za štrašenje psov, lovske in ribiške potrebščine ima vedno na zalogi

F. K. KAISER 323

puškar, Ljubljana, Kongresni trg 9

Železnato vino

lekarnarja
dr. G. PICCOLI-ja
v Ljubljani krepča
oslabele, malokrvne,
odrasle in otroke. 324

Telefon 2059

Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoriteva
ulica 3

Sportne sanke

dvosedežne, jake, lepe
in trpežne po 140 Din.
Predprodajalci dobijo
popust.

M. Fajlar, kolarstvo
Ljubljana - Trnovska
ulica 23. Telefon 10-34

Mestno avtobusno
podjetje v Ptujju
razpisuje mesto

šolerja

ki mora poleg splošnih
pogojev biti izučen
mehaničar in ne star
nad 40 let. Podrobne
informacije se lahko
vsak čas dobe pri
mestni upravi v Ptujju.
Prošnje je vlagati do
najkasneje 30. januarja 1931. 409

Konkurs

P. A. B. ima nam'eru da podigne za svoje potrebe tro-spratnu palaču v Beogradu na uglu Dečanske i Vljakovičeve ulice. Za izradbu skica za ovu zgradu razpisala je ograničenu utakmicu, u kojoj osim individualno pozvanih mogu učestvovati i svi drugi stručnjaci.

Lica, koja se za ovaj konkurs interesiraju, mogu dobiti sve potrebne podatke u P. A. B., Beograd, Sremska ulica 6. Rok, do kojeg treba poslati skice, je 1. februar 1931. god.

Privilegovia Agrarna Banka a. d.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

V. No. 1025/27. 3160-3-2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradbenih del za uradno poslopje in 4 dvo-družinske uradniške stanovanjske hiše carinarne na Raketu na novo

I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 22. januarja 1931. ob 11. uri

v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vsa dela skupaj v obliki popusta izraženega v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša: Din 2.706.318-41.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, dne 30. decembra 1930.

V. No. 1956/23. 3159-3-2

Razglas o licitaciji.

Ker I. licitacija za prevzem dovršitvenih del pri centralni kurjavi v anatomskem inštitutu univerze v Ljubljani ni uspela, razpisuje kraljevska banska uprava Dravske banovine

II. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 23. januarja 1931. ob 11. uri

v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vse delo skupaj v obliki enotnega popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša Din 206.080-.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, dne 29. decembra 1930.

V. No. 5911/19. 3161-3-2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, razpisuje za prevzem del za gradnjo carinske pregledovalnice ter uradnega in stanovanjskega poslopja carinarne na Jesenicah

na novo I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 24. januarja 1931. ob 11. uri

v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vsa dela skupaj v obliki popusta izraženega v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega

proračuna, ki znaša Din 3.743.149-15. Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, dne 29. decembra 1930.

V. No. 587/1930. 3145 3-2

Razglas

o prvi pismeni ofertalni licitaciji za dobavo cevovoda za vodovod v Veliki in Mali Dolini.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podstavi čl. 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izjememb odnosno dopolnitev za dobavo cevovoda za v dovod v Veliki in Mali Dolini

I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 16. februarja 1931 ob enajstih

v prostorih tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani, Novi trg 1/II.

Potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami proti plačilu napravnih stroškov pri istem oddelku v sobi št. 6.

Skupna vsota predmetne nabave je proračunjena na Din 148.370-.

Ponudbe se morajo glasiti na poedine točke proračuna z navedbo končne vsote (tudi z besedami).

Svojeručno spisane ponudbe na uradnem formularju, opremljenem s kolkom za 100 dinarjev (priloge s kolkom po 2 Din), morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije v zapečatenem zavitku, označene s »Ponudba za dobavo cevovoda za vodovod v Veliki in Mali Dolini, ponudnika N. N.«, neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe se ne bodo upoštevale.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na splošne in tehnične pogoje ter mora položiti kavecijo, katera znaša za domačine 15.000 dinarjev, odnosno 30.000 dinarjev za tuje državljane. Kavecija se mora položiti pri banovinski blagajni, Erjavčeva cesta 13, najkasneje na dan licitacije do 10. ure dopoldan, v smislu čl. 88 zakona o drž. računovodstvu.

O položeni kaveciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrđilo davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil, odobrenje ministrstva za zgradbe, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, in potrđilo pristojne zbornice za TOI o sposobnosti je obnem z vročitvijo ponudbe predložiti odprte predsedniku licitacijske komisije.

Pooblaščenca pa morajo priložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Kraljevska banska uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati delo brez ozira na višino ponujene vsote.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 dni po izvršeni licitaciji.

Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 27. decembra 1930.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

No I 859/30-4. 3151-3-2

Amortizacija.

Na prošnjo Marije Krašovec, rojene dne 11. decembra 1887, posestnice v Vel. Mrševem št. 24, se uvede postopanje v svrhu amortizacije Mariji Krašovec lastne, baje izobjeljene vlozke knjižice hranilnice in posojilnice v Cerkljah, reg. zadr. z omej. zav. št. 638 v poimenski vrednosti Din 14.573-35, reci: štirinajst tisoč petsto sedemdeset tri dinarje 35 p.

Posestnik te knjižice se vsled tega poziva, da svoje pravice do navedene knjižice v teku 6 mesecev od dneva prve razglasitve predstojčega sklepa uveljavi, ker bi se sicer knjižica za neveljavno proglasila in bi se Mariji Krašovec vloga izplačala brez predložitve hranilne knjižice.

Okrajno sodišče v Krškem, odd. I., dne 27. decembra 1930.

Vpisi v trgovinski register.

V pisale so se nastopne firme:

898. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 29. decembra 1930.

Besedilo: »Avtomatični buffet, družba z o. z.

Obratni predmet: Vzdrževanje in opravljanje avtomatičnega buffeta, zlasti prodaja alkoholnih in brezalkoholnih pijač, kave, čaja, mrzlih in gorkih jedil ter zakuske v obče.

Družbena pogodba z dne 23. decembra 1930., opr. št. 15.007. Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Višina osnovne glavnice: 20.000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini: 20.000 dinarjev.

Poslovodje: Hočevar Nada, Ljubljana, Frankopanska ul. 11, in Bahovec Lidija, Ljubljana, Svetčeva ul. 6.

Z namestovanje upravičen: Družbo astopa in njeno tvrdko podpisuje vsak poslovodja samostojno na ta način, da njenemu od kogarkoli napisanemu, s pečatom odtisnjenu ali natisnjenu besedilu pristavi svoj podpis.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, oddelek III.,

dne 27. decembra 1930.

(Opr. št. Firm. 2134/30 — Rg C IV. 247/1)

899. Sedež: Kranj.

Dan vpisa: 29. decembra 1930.

Besedilo Avtopromet Jezersko, družba z omejeno zavezo.

Obratni predmet: Prevažanje potnikov in blaga z avtomobili, nakup in prodaja avtomobilov ter avtomobilskih delov in avtomobilskega materiala v navedene svrhe.

Družbena pogodba z dne 2. decembra 1930., opr. št. 676. Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Višina osnovne glavnice: Din 20.000. Na to vplačani zneski v gotovini: Din 20.000.

Poslovodje: Paar Franc, posestnik na Jesenicah št. 127, Virnik Peter, trgovec, Jezersko št. 10. Za namestovanje upravičen: Družbo zastopata in njeno firmo podpisujeta po dva poslovodji kolektivno na ta način, da pristavita od kogarkoli napisanemu, natisnjenu ali s pečatom od-

tisnjenemu besedilu firme kolektivno svoja podpisa.

Deželno kot trgovsko sodišče, odd. III., v Ljubljani dne 27. decembra 1930. Firm 2133/30 Rg C IV 249/1.

Izbrisala se je nastopna firma:

900. Sedež podružnice: Maribor. Dan izbriša: 18. decembra 1930. Besedilo: Triumph-Auto, družba z o. z. v Ljubljani. Izbrisala se je vsled opustitve podružnice.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 15. decembra 1930. Firm 1027/30 Rg C II 22/7.

Konkurzni razglasi

S 24/30-3. 901.

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Mrakiča Jožefa, lesnega trgovca v Polje štev. 4, p. Boh. Bistrica.

Konkurzni sodnik dr. Štular Josip, staršina okrajnega sodišča v Radovljici. Upravnik mase dr. Dobravec Ivan, odvetnik v Radovljici.

Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Radovljici dne 10. januarja 1931. ob desetih.

Oglasitveni rok do 7. marca 1931. Ugotovljeni narok pri okrajnem sodišču v Radovljici dne 21. marca 1931. ob desetih.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, oddelek III., dne 29. decembra 1930.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 4561/30.

Razglas.

Direkcija šum v Ljubljani ponovno razpisuje v verskozakladnih gozdih v področju šumske uprave na Bledu prodajo okoli 9575 plm³ v režiji izdelanega smrekovega tehnično porabnega lesa in okoli 95 prim³ mehkih drv.

Ponudbe, pisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta štev. 1, je vložiti do 14. januarja 1931. do 11. ure dopoldne pri isti direkciji.

Vsa predmetna pojasnila daje direkcija šum v Ljubljani in šumska uprava na Bledu.

Direkcija šum v Ljubljani, dne 31. decembra 1930.

Razne objave

Objava.

Društvo kmečkih fantov in deklet pri Sv. Andražu-Leskovecu s sedežem pri Sv. Andražu v Leskovcu se potom obnega zbora razpusti, ker ni več pogojev za njegovo zakoniti obstoj in delovanje.

Sv. Andraž-Leskovec, 21. decembra 1930.

Jan. Mere, Jos. Bračič, t. č. tajnik. t. č. predsednik.

Ouida:

Kneginja Zurova

Roman.

»Sužnja na suženjskem trgu se pač ne more upreti, da bi ne zijali vanjo.«

»Preveč samozavestna je za svoja leta,« so dejale dame. Tudi so bile mnenja, da ne bo Sergij Zurov našel v njej svetnice, ki jo pričakuje. Tu pa tam je pogledala svojo mater, majhno, fino, koketno, razgaljeno prikazen z večnim nasmeškom na ustnah. In kadarkoli je tja pogledala, je zagorel v njenih očeh sovražen, zaničljiv blesk. V svetem pismu se je učila, da mora spoštovati očeta in mater. To je bila starodavna postava. Kdo ve, če so bile že takrat na svetu takšne matere, kakor je njena! Bila bi v dvomih glede vsega, kar je smatrala do sedaj za sveto.

»Lepa je,« je rekla visoka oseba, kateri v čast so priredili pojedino in ples. »Čez eno ali dve leti bo slovela v vsej Evropi po svoji lepoti. Toda, oprostite, da vas vprašam — jeli pa tudi zdrava — jeli srečna?«

»O,« je odgovorila lady Dolly, »nekoliko v zadregi je zaradi hvale, s katero jo je vaše visočanstvo počastilo. Morem pa reči, da ni bil ta otrok od rojstva do sedaj še nikoli bolan in mi tudi drugače ni delal skrbi.«

Princ se je priklonil in izrekel nekaj ljubeznivih besed, toda lady Dolly ga ni povsem prepričala.

Knez Zurov je peljal Vero na njeno mesto v slavnostni kadrilji. Niti enkrat ga ni pogledala.

»Ali mi ne morete vsaj z eno besedo povedati, da ste srečni?« jo je tiho vprašal.

»Pokoravam se svoji materi, gospod. Ne vprašajte dalje.«

Zurov je umolknil. Njegovo rdeče obličje je postalo za spoznanje manj rdeče. Za hip ga je prevzelo, da bi ji strgal z vratu bisere in bi ji dal prostost, toda bila je prelepa, in če jo je pogledal, ni mogel zatajiti svojega pohotja. Še močnejše jo je pri plesu oprijemal s svojimi rokami.

Plesna prireditelj je bila kaj razkošna. Goste so čakala sijajna in nova presenečenja. Vrtovi so bili razsvetljeni tik do vode. Ribiči, ki so v zvezdnati noči lovili na odprtem morju, so mislili, da je obala v plamenih. Odlična gospoda, kateri v čast je knez priredil domačo veselico, je izražala svoje občudovanje in radost. Take slavnosti so se vršile nekoč samo v Versaju in Benetkah. Vera pa je s svojimi biseri korakala mimo krasote in razkošja brez besede, oči pa so ji strmele nepremično naprej kakor slepčeve, ki vidi samo noč.

Naslednjega dne je prejela iz svoje northumbrijske domovine brzojavko.

»Moja hiša je za dete mojega sina vedno odprta in moja vnukinja najde pri meni vselej zaščito.«

Brzojavka je bila podpisana: »Klara Mullin Cantirec.«

Vera jo je brala pri dnevni svetlobi pred svojim zrcalom, ko ji je sobarica jemala iz bujnih lasi niz bisero. Dve solzi sta ji spolzeli po licih ter padli na papir brzojavke.

»Kako me ima rada,« je pomislila. »Kaj si bo zdaj o meni mislila?«

Dva dni pozneje so gostje zapustili Felicite in grad ob normanski obali je bil zopet samotni in zapuščen. Lady Stoa se je podala k svoji hčerki lady Birken-

headovi, ki je bivala tačas v Biarritzu. Knez Zurov in njegova sestra sta odpotovala v Carskoje selo, ker je knez hotel govoriti s carjem, lady Dolly pa je peljala hčerko naravnost v Pariz.

Pariz je bil tedaj, v začetku avgusta, prava puščava, toda ona je imela v ulici Josephine udobno stanovanje. Poroko so določili za november. Dva meseca nista bila bogve kaj za vse potrebne priprave. Sicer pa si je tudi lady Dolly želela, da bi njena hčerka prišla čim manj v dotiko z ljudmi. Zakaj? Jasnega odgovora bržkone še sama ni vedela na to vprašanje, pač pa se je nečesa bala. Sama je bila vaje za lahkoto prelomiti dano besedo, zato je bila mnenja, da se tudi na Verino besedo ne more preveč zanesti. »Previdnost je dobro,« je pomislila, in veliko mesto v mrtvi sezoni je za pripadnike visokega sloja prava samota. Zato je zaprla Vero v svoje pozlačene, pretirano okrašene dvorane v ulici Josephine kakor ptička v kletko. Le v njeni družbi je smela ven. In Vera ni nič ugovarjala. Ko je sveta Neža izročila svoje mlado telo in lepo dušo mučiteljem, ni mislila na obliko meča, ki ga je vihtel nad njo krvnik.

Sicer pa je imela lady Dolly tačas dovolj svojih preglavice. Jura je odpotoval v družbi z dvema častnikoma svojega nekdanjega polka v Indijo na lov na tigre. To ji je suhoparno sporočil, pa ni omenil, kdaj se vrne. »To je popolen prelom,« je priznala lady Dolly razdraženo in užaljeno. Če bi se bilo to zgodilo dve leti poprej, bi bila zbesnela. Toda čas vse ublaži, sicer pa si je lady Dolly znala kmalu poskrbeti nadomestilo. Mladí gizdalin, ki je na dirkah dobil prvo nagrado, ji je bil udan in ni bil dolgočasen. Telega ne bi mogla reči o Juri v zadnjem času. Včasih je bil celo prav dolgočasen.

Leto rekordov

Za nami leži leto rekordov. Želja po rekordih je dandanes tako silno prevzela mladino in starino skoro po vsem svetu, da po vsi pravici lahko iz tega pojma sklepamo na težko duševno krizo, ki jo danes preživlja ves svet prav tako kakor ob času, ko se je rodil Kristus.

Iz želje po rekordih se rode silno čudni domisleki, kje in kako bi se dal še kod doseči kakšen rekord.

V začetku preteklega leta je prišlo Amerikanci Carmen Teggio na misel, da bi bilo dobro postaviti rekord v tekanju po stopnjicah. Za svoj rekord si je izbrala visok nebotačnik v Newyorku, ki ima 1358 stopnjic. Vse stopnjice je pretekla v 12 minutah in 59 sekundah in s tem je dosegla zaželjeni rekord v tekanju po stopnjicah. Ko je prišla na vrh stopnjic, je še zapela neko zamorsko pesem, kakor so sedaj moderne in ki jim po pravici pravijo »fokstrotte«, da dokaže, kako malo je utrujena, potem pa je spravila v žep 1000 dolarjev nagrade, ki jih je neki ameriški list napisal kot nagrado za tako velikanski uspeh!

Josip de Virgilo je prehodil 70 km dolgo pot od Bostona do mesta Providence v 10 urah in 2 minutah in je na ta način premagal (športniki pravijo »potolkec«) svojih 6 tekmecev.

Velik oboževalec radija pa mora biti gospod John Banister. Poslušal je namreč radio celih 122 ur in 40 minut. Ta sijajni uspeh mu je prinesel nagrado 200 dolarjev in pa veliko zadovoljenje, da je »potolkec« rekord svojega prednika, ki je dosegel v poslušanju radija le s 106 urami!

Tudi gugalnicam moderni rekorderji niso prizanesli. V Illinoisu se je šlo gugati 98 oseb. Med guganjem so brali, jedli, kadili in spali, dokler ni »slavna« gospodična Evelina Bakerjeva dosegla rekord: gugala se je 281 ur...

Važen rekord pa je postavil Nemeec Franjo Nett iz Bochuma. Ta je namreč dokazal, da govori lahko hitreje kakor največja klepetulja. Le pomislite, kaj se to pravi: 300 besed na minuto! Vse besede pa je govoril jasno in razločno, kar so ugotovili pravični razsodniki in ocenjevalci.

Dober brivec mora biti budimpeštanski mojster Szecko. On je lani še 47 sekund, da

je človeka namazal z milom, ga obril in opral, pri zadnji tekmi pa le še 43 sekund. Neki brivec v Chikagu porije ljudi z zavzar mi očni po 1 minuto in 18 sekund.

Pri rekordih seveda tudi požeruhov in pijancev ne sme manjkati. Tako je neki Drovo, ki je doma nekje blizu Newyorka, zatl v 5 minutah 40 jajc, prekosil ga je pa prav kmalu Maks Hinal, ki je pojedel 75 jajc v 10 minutah; mož je moral pač nekaj dni v bolnišnico, dobil pa je le lepo nagrado.

Največ kave popije Gus Comstock iz Minesote. Ta mož je posrkal te prijetne pijače 85 čašic v 7 urah in 15 minutah.

Tako nam je preteklo leto prinašalo rekord za rekordom. Doseglo pa je še en rekord, ki stoji nad vsemi drugimi rekordi: rekord človeške neumnosti.

»Big Bill« Tilden

Najbolj priljubljeni ameriški sportnik in svetovni mojster v tenisu »Big Bill« Tilden se umika iz sportnega življenja in se hoče udeležiti v bodoče le pri filmu.

Jezero smrti

V severnem delu angleške kolonijalne posesti Južne Afrike je še nad 150.000 kvadratnih kilometrov zemlje, ki je še popolnoma neznana in nič preiskana. Nekako na sredini tega ozemlja pa se nahaja zelo tajinstven in skrivnosten kraj, kakor ga ni para na svetu. To je »Elaš-Panc« ali »jezero blata« in o tem jezeru piše neki lovec v angleških listih prav zanimive stvari.

Jezero je okoli 130 kilometrov dolgo in do 80 kilometrov široko in je največje pokopališče živali. Če se bližaj jezeru ponoči od severovzhodne strani, vidiš strašen prizor: na tisoče kostnjakov vidiš plavati v mesečini, in zdi se ti, da kostnjaki niti po smrti nimajo miru, kajti mnogi kostnjaki so že tako skrivljeni in zviti, kakor so se zvijali takrat, ko so se pred bogve koliko leti hoteli rešiti iz blata. To so kostnjaki skoraj vseh živali, ki žive v pragozdovih okoli te pokrajine. Posebno zanimiv je kostnjak nekega slova, ki je že skoro prišel do trdnega brega, a tik pred svojo rešitvijo je revež omagal in je obličal v blatu. Ta slon ima silno lepe in mogočne zobe, da si lepših ne moreš predstavljati. Z nobenim denarjem pa se ne dajo domačini zaslepiti, da bi šli po te dragocene zobe. Ne boje se sicer blata, ampak boje se vruga in zlih duhov, ki baje prebivajo v tem blatnem jezeru. »Jezero blata« ima pa še druge krivnosti: na zapadni strani meji na jezero gorovje, preko katerega so šli pred nekaj desetletji Buri s svojimi vozovi in kakor zatrjujejo je takrat na stotine burskih vozov zgrušilo pravo pot in se pogreznilo v »jezero blata«.

Klub samomorilcev v Budimpešti

V Budimpešti so vzbujali zadnji čas veliko pozornost samomori več mladih ljudi, ki so si kar v rednih presledkih jemali življenje. Vsi samomorilci so pripadali takozvanim »bolšim« krogom. Samomorov si dolgo ni mogel nihče pojasniti. Sedaj pa objavlja list »Az Est« senzacijo, da so bili vsi samomorilci člani nekega posebnega kluba, zbirali pa so se redno v nekem privatnem stanovanju. Član kluba pa je bil tudi neki bogat, a že precej prileten trgovec. Čudno pri teh samomori je bilo posebno to, da se je vsak od samomorilcev ustrelil tik pred svojim 24. letom.

Početja, ki se je začela za stvar zanimati, je doznala, da so v klubu uganjali najgrše stvari. Posebno iščejo bogatega trgovca, a ta je iz Pešte pobegnil.

Matere prodajajo svoje hčere

Kakor poročajo berlinski listi, je moralo neko tamošnje sodišče soditi o tožbi, ki je bila vložena proti šefu neke skupine mladoletnih plesalk, pa ne zato, da je šef deklice izkoriščal na umazan način, ampak ker je bil proti plesalkam baje prestrog.

Tožbo so vložile matere mladoletnih plesalk. Te so priležnosti svoje hčerke-plesalke nekemu angleškemu podjetniku, ki je nastopal s svojo skupino plesalk ali »girlsove« v Hamburgu. Spočetka je teklo vse lepo in gladko. Kmalu pa so začele matere prejemati pisma, kjer so se plesalke pritoževale, da šef plesalkam ne voljuje, da se še po predstavi »zabavale« z navzočimi gosti, ač pa so morale odhajati plesalke takoj po predstavi v hotel, kjer so bile nastanjene, in tudi tam je šef skrbno pazil, da se niso dogajale nikake nerednosti.

Sodišče je dalo prav podjetniku in ne dajala lačni materam in je podjetnika opravičilo.

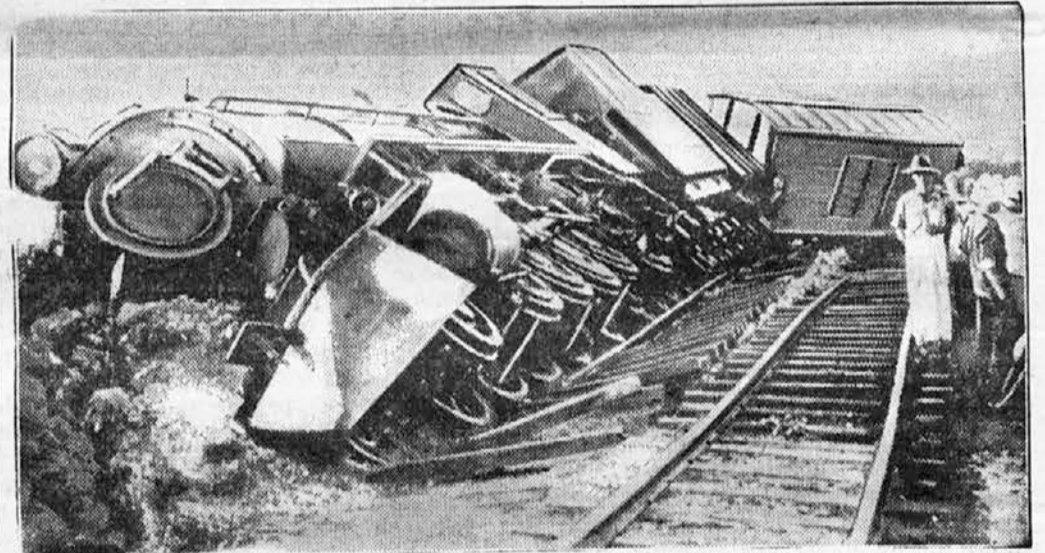
Major Franco v Belgiji

Major Mello Franco, znani španski revolucijonar, je pobegnil v Belgijo, kjer živi v pregnanstvu tudi polkovnik Macia. Na sliki je major Franco na levi, polkovnik Macia pa na desni strani.

Mednarodne tekme za mojstrstvo v smučanju v Oberhofu

Od 24. januarja do 1. februarja bodo mednarodne tekme v smučanju v Oberhofu na 1908 metrov dolgi progi. Slika nam kaže priprave za sprejem gostov.

Železniška nesreča vsled potresa v Burmi

Vsled potresa je skočil v Burmi s tira potniški vlak. Okoli 30 oseb se je ponesrečilo.

Zaroka pred sodiščem

Neko znano plesalko v Newyorku je lani postal milijonar Bennett na izlet z avtomobilom. Ker pa se mu plesalka med vožnjo ni dala polj bit, jo je vrgel iz avtomobila na cesto. Pri padcu si je plesalka poškodovala noge, d n ni mogla več javno nastopati. Zato je milijonarja tožila za smrtno letno odškodnino v znesku 10.000 dolarjev.

Ko pa sta stala milijonar in plesalka pred sodiščem, je začela nekaj tiho porazgovarjati. Sodnik se ni malo začudil, ko mu je plesalka javila, da odstane od tožbe, ker se je pravkar z milijonarjem — zaročila.

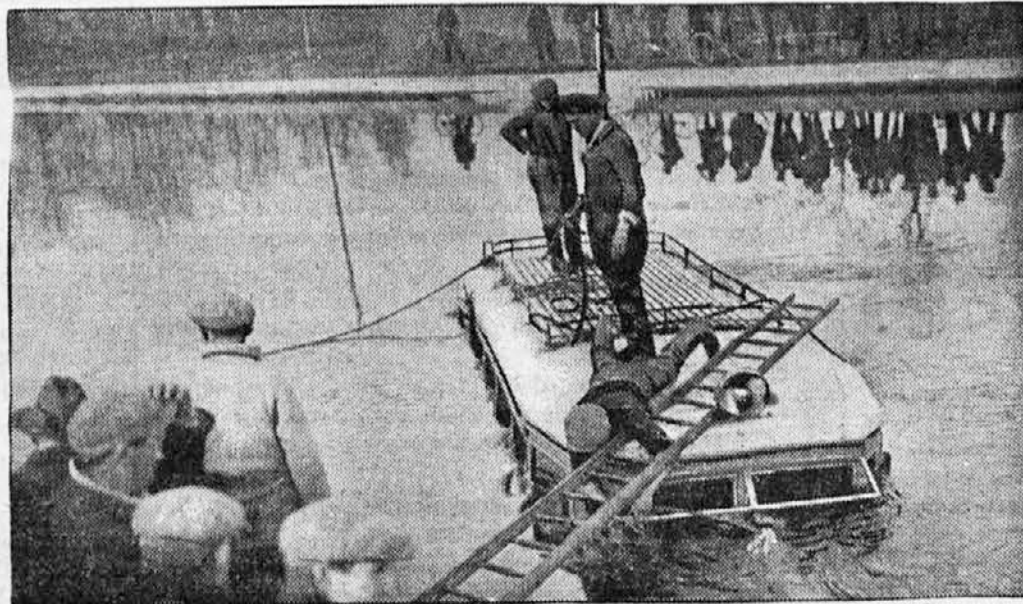
Petrolejska kuga

Moderne parnike kurijo s petrolejem, petrolejske odpadke pa spuščajo običajno v morje. Ker pa petrolejski odpadki ostajajo na površini in se navadno združujejo v velike oljaste ploskve, zato je morje zlasti ob obrežju zelo umazano in grdo in tudi nevarno, zlasti živalim.

Z nevarnostjo »petrolejske kuge« se je bavila že mednarodna petrolejska konferenca, ki je zborovala l. 1926. v Washingtonu. Takrat so sicer sklenili, naj skrbe na parnikih, ki jih kurijo s petrolejem, da ne bo petrolej prihajal v morje, toda vsi taki in podobni sklepi v zaščito morskih živali so ostali brezuspešni, ker ni nikjer nobene kontrole.

Kako škodljivi so petrolejski odpadki za živali, to so opazovali lani na spomlad na jugozapadni škotski obali pri mestu Wingtonshize. Na to obalo so priplavale nenadoma velikanske petrolejske lise, ki so pokrivalo morje nekoliko milj daleč od obale. Mladi tiči, ki so živeli ob obali, niso mogli zategadelj več na prosto mor-

je in tako jih je na tisoče poginilo v petrolejskem blatu. Perje tičev je bilo tako umazano in zamašeno, da tiči niso mogli več leteti. Ali pa so poginili, ker jih perje ni več varovalo mraza in vročine. Ribiči so našli tudi na tiče, ki so že gnili v mastnem perju. Če se bo torej »petrolejska kuga« tako širila, kakor se je začela, bodo kmalu vsi morski tiči uničeni.

Težka avtomobilska nesreča pri Milanu

S potniki močno zaseden avtobus se je pri Milanu prevrnil v kanal Naviglio. Štirje potniki so utonili.

MODNI SALON »VERA«

Ljubljana, Miklošičeva cesta 34
želi vsem svojim cenjenim odjemalkam srečno in veselo Novo leto ter se priporoča za nadaljno naklonjenost. 407

Mastni letni dohodki

Finančno ministrstvo Zedinjenih držav je izdalo statistiko o osebni dohodnini svojih davkoplačevalcev. Po tej statistiki živi v Zedinjenih državah 511 oseb, ki imajo po 1 milijon dolarjev ali 56 milijonov dinarjev letnega dohodka, 26 oseb pa ima po 5 milijonov dolarjev na leto. Med osebami, ki imajo milijonske letne dohodke, je tudi 28 žensk. Na drugi strani pa ne smemo pozabiti, da živi v Zedinjenih državah poleg bogatih milijonarjev tudi nekaj milijonov ljudi, ki ne plačujejo nobenega davka, ker ga nimajo s čim.

»Tvoj bratec se bo prehladil, če bo tako dolgo stal v vodi.«
»Nič ne dé — saj ima že nahod.«